

Előterjesztés

**Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2011. május 19-i ülésére**

Tárgy: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Az előterjesztést készítette:

Nagy Judit irodavezető
Intézményirányító és
Településfejlesztési Iroda

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta

Önkormányzat Intézményeinek
Bizottsága

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

Kutasiné Nagy Katalin sk.
jegyző

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata
Képviselő-testületének 2011. május 19-i ülésére

Tárgy: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése
Iktatószám: I/5488/3/2011.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése előírja, hogy „A helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület, illetve a közgyűlés megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a gyámhivatalnak. A gyámhivatal az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a helyi önkormányzat felé. A helyi önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhivatal javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

A 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete megfogalmazza a települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit. Az előterjesztés mellékletét képező beszámoló a jogszabály által meghatározott sorrendet követi az alábbiak szerint:

- 1.) *Település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira*
- 2.) *Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások biztosítása*
- 3.) *Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása*
- 4.) *Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések*
- 5.) *A gyámhivatal székhelye szerint önkormányzat értékelése tartalmazza a városi gyámhivatal hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatokat is.*
- 6.) *A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.*
- 7.) *Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján.*
- 8.) *Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása.*
- 9.) *Önkormányzat és civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek.*

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2010. évre vonatkozó értékeléséből látható, hogy az önkormányzati gyermekvédelmi feladatok ellátása a gyermekvédelem területén dolgozó szakemberek, a hatósági feladatokat ellátók és a civil szervezetek megfelelő együttműködésével és összefogásával eredményes.

A fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a T. Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

.../2011. (.....) ÖH

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete tartalmi követelményeinek megfelelő, és az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló – az előterjesztés mellékletét képező - átfogó értékelést elfogadja.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2011. május 19.

Lajosmizse, 2011. május 3.

Basky András sk.
polgármester

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámoló

1.) Demográfiai mutatók, különös tekintettel a 0-18 éves korosztályra

Lakosság száma és koreloszlása 2010. december 31-én

Település	Településtípus	Lakosság (fő)	0-2 éves korúak	3-6 éves korúak	7-14 éves korúak	15-18 éves korúak	0-18 éves korúak
Lajosmizse	Város	11587	359	516	1021	514	2410
Felsőlajos	Község	1014	23	43	108	49	223

Forrás: Okmányiroda

2.) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások biztosítása

(Készítette: Rostás Anita csoportvezető)

Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések 2010. évben (Lajosmizse)

Védelembe vétel:

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

Védelembe vételi eljárás a jelzőrendszer tagjainak – óvoda, iskola, védőnők, háziorvosok, rendőrség – jelzésére vagy bármely lakos bejelentésére indulhat. Az eljárás során a gyermekjóléti szolgálat családgondozója felkeresi a családot, környezettanulmányt készít és javaslatot tesz arra vonatkozóan, hogy szükségesnek tartja-e az érintett kiskorú védelembe vételét. Az eljárás során a jegyzői gyámhatóság tárgyalást tart, ahol az eset összes körülményeire tekintettel döntés születik. Ha a gyermeket a gyámhatóság védelembe veszi, családgondozót rendel ki számára, akivel köteles a szülő és gyermek együttműködni. A védelembe vételi határozatban a gyámhatóság kötelezettségeket írhat elő a szülő és magatartási szabályokat a gyermek részére. Amennyiben a szülő és a gyermek nem működnek együtt és a veszélyeztetettség nem szüntethető meg védelembe vétellel, az ügy átkerülhet a gyámhivatalhoz, ahol már egyéb intézkedések megtételére – ideiglenes hatályú elhelyezés, tartós nevelésbe vétel – is sor kerülhet.

2010.évben **9 kiskorú gyermek védelembe vételére került sor**, és a korábban védelembe vett kiskorúak közül 7 gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére került sor.

Jelenleg **32 védelembe vett kiskorú szerepel** a nyilvántartásban. 2010 évben 14 kiskorú gyermek került védelembe és 7 gyermek védelembe vételének megszüntetésére került sor, mert a korábbi veszélyeztető körülmények a szülő és a gyermek együttműködése és a gyermekjóléti szolgálat segítő munkája következtében megszűntek. **A védelembe vétellel érintett családok száma 27.**

Ugyanakkor **7 kiskorú gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére** volt szükség 2010-ben a gyermekeket veszélyeztető körülmények miatt, amely **2 családot érintett.**

2010 évben a gyámhatósági ügyintéző rendszeresen részt vett a Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett jelzőrendszeri értekezleten, amelyen minden hónap első szerdáján a jelzőrendszeri tagok vitattak meg problémás eseteket, illetve felmerült, aktuális megoldandó feladatokat.

Általános tapasztalat, hogy a **védelembe vétel okai többnyire környezeti, életvezetési problémák, a szülők alkoholizmusa, hanyagsága, anyagi veszélyeztetettség, valamint iskolakerülés.**

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztése

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. Törvényt (továbbiakban: Cst.), valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt(a továbbiakban: Gyvt.) a

tankötelezettség teljesítésével összefüggésben módosító 2010. évi LXVI. törvény 2010. augusztus 30-ai hatállyal bevezette az iskoláztatási támogatás jogintézményét. Az új jogintézmény célja a tankötelezettség teljesítésének, ezáltal a gyermek helyes irányú fejlődésének elősegítése. A 10 órás iskolai hiányzás után végzésben figyelmeztettük a szülőt a további hiányzások következményeiről, 50 óra igazolatlan hiányzás után a kiskorú védelembe vételére és az **iskoláztatási támogatás felfüggesztésére került sor.**

Az igazolatlan iskolai hiányzások miatti jelzések, és intézkedések 2010 évben

10 órás jelzés	41
50 órás jelzés	12
Támogatások jogerős felfüggesztése	8
- RGYK- ban nem részesülő gyermek	1
- RGYK- ban részesülő gyermek	7
Felfüggesztéssel egyidőben védelembe vett	8
Felülvizsgálatok száma	3
- Fenntartás	3
- Megszüntetés	-

Felsőljajos községre vonatkozó beszámoló

(Készítette: Szívós Antalné)

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások

A Gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény IV. fejezete rendelkezik a pénzbeli és természetbeni ellátásokról.

1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja, annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, pénzbeli támogatásnak és egyéb kedvezményeknek az igénybevételére. A jogosultsági feltétel vizsgálata kiterjed törvényben meghatározott jövedelmi és vagyoni helyzetre is.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek száma kor szerint (2010. december)

Gyermekek száma (fő) /Kor	0-6	7-14	15-18	19-	Összesen
Gyermekek száma	23	22	14	7	66

Forrás: saját összeállítás

A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** nem rendszeres pénzellátást jelent az arra jogosultakra, hanem a jogosultság megállapítása esetén a normatív természetbeni kedvezmények-, valamint évente két alkalommal /július és november hónapban/ pénzbeli ellátás igénybevételére jogosít. 2010. év július hónapban 64 fő, november hónapban 66 gyermek részesült a gyermekvédelmi kedvezmény pénzbeli támogatásában, amelyek összege 2010. évben gyermekenként 5.800.-Ft volt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránt benyújtott kérelem elutasítására 2010. évben egy esetben került sor, amely 7 kiskorú gyermeket érintett. Az elutasítás oka az, hogy átmeneti nevelésben lévő gyermekekre csak egy jogcímen vehető igénybe támogatás.

2010. évben **kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban** nem részesült gyermek. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített családok száma a gyermekek száma szerint (2010. december)

Gyermekek száma	1	2	3	4 vagy 5	Összesen
Családban nevelkedők száma	18	13	6	1	38
Ebből: egyedülálló szülő	9	6	4	1	20

Forrás: saját összeállítás

Felsőlajoson 2010. évben összesen átlagosan 54 gyermek, a községben élő gyermekek 24%-a volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ami összesen 35 családot érintett.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma az egy főre jutó családi jövedelem szerint a jogosultság megállapításakor

Megnevezés	Egy főre jutó családi jövedelem			Összesen
	a nyugdíjminimum felét nem éri el	a nyugdíjminimum fele, ill. annál több, de a nyugdíjminimumot nem éri el	a nyugdíjminimumot eléri, ill. meghaladja	
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	7	22	37	66

Forrás: saját összeállítás

A kedvezményben részesülő gyermekek családjának 10%-ában – a jogosultság megállapításakor - az egy főre jutó jövedelem nem érte el az öregségi nyugdíjminimum felét, ami 2010-ben 14.250.- Ft volt. A családok 33%-ában a nyugdíjminimum 50%-a feletti összeget elérte a családban az egy főre jutó jövedelem, de a nyugdíjminimum összegét nem. A kedvezményben részesülő családok 57%-ában az egy főre jutó jövedelem a nyugdíjminimumot eléri, de családban, nem tartósan beteg v. súlyosan fogyatékos nevelkedő kiskorúk esetében a 37.050.- Ft-ot nem éri el az egy főre jutó havi jövedelem összege.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek további kedvezményekben is részesülhetnek, mint például az **ingyenes tankönyv** és **ingyenes intézményi étkeztetés**.

Ingyenes tankönyvellátásban részesülnek továbbá a három és többgyermekes családok gyermekei, valamint a tartósan beteg és fogyatékos gyermekek. Az elmúlt év szeptemberében **47 gyermek** részesült **ingyenes tankönyvellátásban**.

Kedvezményes gyermekétkeztetésben részesülő gyermekek száma (2010.)

Intézmény/ jogcím	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő /ingyenes/	Tartósan beteg vagy fogyatékos /50% kedvezmény/	3 és többgyermekes család gyermeke
Óvodai étkeztetés	18 fő	2 fő	9 fő
Iskolai étkeztetés	29 fő	2fő	11 fő

Forrás: Intézmények

A Fekete István Általános Iskola Felsőlajosi Tagintézményében és a Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda Felsőlajosi Tagintézményében a **gyermekétkeztetés** feladatát a Lajosmizsei Kollégium illetve a Lajosmizsei Központi Óvoda látja el.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Felsőlajos Község közigazgatási területén intézményfenntartói társulás keretében történik a személyes gondoskodást nyújtó feladatok ellátása. A társulás pontos neve: Lajosmizse és Felsőlajos Gyermekjóléti és Szociális Feladatellátó Társulás, amelynek székhelye Lajosmizse. A feladatot Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye látja el.

Az intézményfenntartói társulás tagjai jó kapcsolatot tartanak fenn egymással. A gyermekvédelmi és családsegítói jelzőrendszeri tagok folyamatos kapcsolattartással és jó együttműködéssel hatékonyan tudják kezelni a problémák elkerülését, és a felmerült problémák kezelését.

Felsőlajos településen kettő gyermek és családja részesül alapellátásban. A családot folyamatosan látogatja a családgonozó, a szülők együttműködők, mindent megtesznek a gyermek egészséges testi és lelki fejlődéséért, azonban a folyamatos életvezetési tanácsokra szükségük van.

4. Jegyzői hatáskörbe tett gyámhatósági intézkedések

Az elmúlt évben Felsőlajos településen sem védelembe vételi eljárásra sem pedig ideiglenes hatályú elhelyezésre nem került sor. Ennek okát egyrészt abban látom, hogy a jelzőrendszer tagjai között rendkívül jó az együttműködés. Bármiféle problémát észlelünk azonnal tettekre és megoldásra kerül a sor, mindehhez azonban szükséges az érintett család együttműködése is.

A Gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 7. § (1) bekezdése kimondja, hogy a gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani.

A munkajövedelemmel nem rendelkező gyermekes családok jövedelmi viszonya az elmúlt év során sem javult. Ezen családok esetében az állami családtámogatások nem elegendőek még a legalapvetőbb gyermeki szükségletek kielégítésére sem. Sok esetben tapasztaljuk, hogy a szülők alkalmi munkát vállalnak, ebből pótolják a család havi bevételét, azonban ettől függetlenül előfordulhat, hogy átmenetileg nehéz anyagi helyzetbe kerülnek.

Az anyagi veszélyeztetettség a leggyakrabban felmerülő probléma a gyermeket nevelő családok esetében, amely esetenként településünkön is megmutatkozik. A hátrányos anyagi helyzet további más hátrányos helyzetnek oka, illetve okozója is egyben, ami további súlyos problémákhoz tud vezetni.

Amennyiben a gyermek családja önhibájából vagy önhibáján kívül nem képes biztosítani azokat az alapvető kritériumokat, melyek elengedhetetlenek a gyermek egészséges fejlődéséhez az állam, önkormányzat a szubszidiaritás elvét szemlélve tartva nyújt segítséget.

6. A felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések

Az elmúlt évben felügyeleti szerv által végzett ellenőrzés az elmúlt nem volt.

7. A jövőre vonatkozó javaslatok

Fontos teendői vannak az Önkormányzatnak a településen élő fiatalok jövője szempontjából. A problémák pontos ismeretében szükségesnek látom a drog és egyéb önkárosító anyagok /dohányzás, szipuzás, alkoholfogyasztás/ használatával kapcsolatos témákban prevenciós célú előadások szervezését, a településen élő fiatalok számára. A helyi általános iskolában és a szakközépiskolákban is megfelelő tájékoztatást kapnak a fiatalok fenti szerek használatának ártalmairól, azonban a települési szintű megelőzésre is ugyanakkora szükség van.

A fiatalok jelentik falunk jövőjét is, ezért tartom szükségesnek a helyes életvezetési szabályok kijelölését, mindezt a prevenció keretében.

3.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó_ellátások bemutatása (Készítette: Darányiné Tóth Enikő gyermekjóléti szolgálat vezető)

Lajosmizse Város Önkormányzata
Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye
Gyermekjóléti Szolgálat
Beszámoló
2010.

Tartalomjegyzék

I. A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

1. Célja
2. Feladata
3. Szervezeti forma
4. Működési terület
5. Ellátottak köre, az igénybevételének módja
6. Személyi feltételek
 - 6.1. Továbbképzések
7. Tárgyi feltételek
8. Jogszabályi háttér

II. A gyermekjóléti szolgáltatás működésének tapasztalatai

1. Gondozás
 - 1.1. Gondozásban lévők száma
 - 1.2. A gyermekek veszélyeztetettségének okai
 - 1.3. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai
 - 1.3.1. A szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása
 - 1.3.2. Oktatási-nevelési intézmények gyermekvédelmi felelőseivel való együttműködés
 - 1.4. A családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása
 - 1.5. Ügyfélforgalom
 - 1.6. A szakmai munka tapasztalatai Felsőlajos községben
2. Szolgáltatás
 - 2.1. Prevenációs célú gyermekvédelmi programok
 - 2.2. Jogi szolgáltatás
 - 2.3. Iskolai szociális munka
 - 2.4. Szenvedély-betegsegítő szolgáltatás
3. Szervezés
 - 3.1. Szakmai szervező tevékenység
 - 3.2. Civil szervezetekkel történő együttműködés
4. Szakmai kapcsolatok
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

III. Zárszó

I. A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

1. Célja

A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi- és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

2. Feladata

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja:

- a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi- és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal szervezési (szervező tevékenység), szolgáltatási (ellátások közvetítése) és gondozási (ellátások teljesítése) feladatokat végez.

3. Szervezeti forma

Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményének (a továbbiakban: Intézmény) alapító okirata 2001. január 1. - én lépett hatályba. Ettől az időponttól fogva a fenntartó egy integrált szervezet keretein belül gondoskodik a törvényekben meghatározott kötelező, s önként vállalt egészségügyi, gyermekjóléti és szociális feladatairól. Az Intézményen belül 2009-ben szervezeti átalakítás történt, amely a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. Évi III. tv. (továbbiakban: Szoc.tv.) rendelkezése szerinti: az Alapszolgáltatási Központ integrálja a szociális alapszolgáltatásokat és a gyermekjóléti szolgáltatást. A Gyermekjóléti Szolgálat az Alapszolgáltatási Központon belül önálló szakmai egységként működik és ellátja a gyermekjóléti szolgáltatást. Élén önálló vezető áll, a gyermekjóléti szolgálat szakmai egység vezetője.

4. Működési terület

A Gyermekjóléti Szolgálat működési területe Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területe.

5. Ellátottak köre, az igénybevételének módja

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet – a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről – 6. § (1) bekezdése alapján, az 1997. évi XXXI. törvény – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról – 39. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatást úgy kell szervezni, hogy az – szükség esetén – kiterjedjen a településen vagy településrészen élő valamennyi gyermekre. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást – lehetőség szerint- a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

Az ellátottak köre Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területén élő 0-18 éves gyermekek. Számuk Lajosmizsén 2159 fő, Felsőlajoson 181 fő (forrás: Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatal Okmányiroda, 2010. december 31-én rendelkezésre álló adatai szerint).

A gyermekjóléti szolgáltatás hatékony megvalósulása érdekében tevékenységünk nem csak a gyermekekre terjed ki, hanem azok környezetére, családtagjaira is. A szolgálat családgondozói személyes segítő kapcsolat keretében, a családot komplex egységként kezelve, a szociális munka módszereinek és eszközeinek összetett módon való felhasználásával védik a kiskorúak jogait, érdekeit.

A gyermekjóléti alapellátás igénybevétele térítésmentes.

A gyermekjóléti alapellátás igénybevétele önkéntes. Amennyiben a gyermek veszélyeztetettsége alapellátás keretében nem szüntethető meg, a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezi, javaslattal élhet a személyes gondoskodás körébe tartozó, illetve egyéb hatósági intézkedésre:

- a jegyző felé, a gyermek védelembe-vételére, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- a városi gyámhivatal felé, a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére vagy nevelésbe vételére.

6. Személyi feltételek

1 fő szolgálatvezető: általános szociális munkás és tereptanári végzettség, szociális szakvizsga.

2 fő családgyógyozó: 1 fő általános szociális, 1 fő szociálpedagógus.

Szakképzettségi arány: 100%

2009. április 1-től 2010. szeptember 30-ig további **1 fő szociális munkás** segítette a szolgálat prevenciók célú munkáját. Az Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT) Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) „A Lajosmizsei Gyermekjóléti Szolgálat prevenciók célú gyermekvédelmi programjai 2009-2010-ben” című pályázatunk (gyermekvédelmi pályázat) tartalmazta az 1 fő szociális munkás/programkoordinátor foglalkoztatásának költségeit.

6.1. Továbbképzések

- A Dél-Alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala és ennek Kecskeméti Kirendeltsége, a KAPOCS Szociális, Gyermekvédelmi és Egészségügyi Intézmény Gyermekjóléti Szolgálat (KAPOCS) által rendezett Bűnmegelőzési Akadémia soron következő előadásán való részvétel, melynek címe „A gyermekek veszélyeztetettsége és annak mérséklésére vonatkozó helyi jellemzők” volt.
- A KAPOCS munkatársai által tartott jogszabályi változásokról szóló tájékoztató előadásain és szakmai-, gyakorlati munkát is segítő fórumokon is jelen voltunk.
- A Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala Bács-Kiskun Kecskeméti Kirendeltsége által szervezett „A gyermekkorú, illetve fiatalok bűnelkövetés Bács-Kiskun megyei helyzete, a bűnmegelőzési tevékenység értékelése” címmel tartott értekezleten is képviseltette magát Szolgálatunk.
- Kecskemét és Térsége Többcélú Társulás keretein belül a szolgálat munkatársai minden hónapban egy-egy alkalommal csoportos- és egyéni esetmegbeszélésen vettek részt.
- A családgyógyozók számára havi rendszerességgel szupervízió biztosított volt a TÁMOP program keretében, 2009. Április 1 - 2010. Szeptember 30 közötti időszakban. A program a szupervízió díjazásának költségeit tartalmazta.

7. Tárgyi feltételek

A Gyermekjóléti Szolgálat az Egészségházban működik 2008. november 1-től. A tárgyi feltételek megfelelnek a jogszabályi és a szakmai követelményeknek egyaránt. 2010-ben változás ebben nem történt.

8. Jogszabályi háttér

Törvényi háttér:

- 1997. évi XXXI. törvény – A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról,
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet- a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról,
- 281/1997. (XII.23.) Kormányrendelet- A gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodást nyújtó intézmények működésének engedélyezéséről,
- 149/1997. Kormányrendelet- A gyámhatóságról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról,
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról,
- Az Intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata,
- A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai programja,
- Munkaköri leírások.

II. A gyermekjóléti szolgáltatás működésének tapasztalatai

1. Gondozás

1.1. Gondozásban lévők száma

A gondozásban lévő gyerekek száma összesen: 158 fő

- alapellátásban: 83 fő
- védelembe vett: 48 fő
- átmeneti nevelt: 23 fő
- ideiglenes hatállyal elhelyezett: 3 fő
- utógondozás: 1 fő

1.2. A gyermekek veszélyeztetettségének főbb okai

- anyagi problémák (alacsony jövedelem, munkanélküliség, nehéz megélhetési körülmények),
- lakáskörülmények (minimális komfortfokozat, lakhatás minimális feltételeinek hiánya, gettószodott városrészek),
- nem megfelelő életvitel (szülői elhanyagolás, szenvedélybetegségek),
- családi problémák (szülők közötti kapcsolat megromlása, válás, családtagok közötti nem megfelelő kommunikáció),
- fejlődési rendellenességek,
- tanulási, mentális, viselkedési zavarok, agresszív magatartásformák...

1.3. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

A szolgálat minden hónap első szerdáján megtartotta a jelzőrendszeri értekezletet. A jelzőrendszeri tagoknak minden alkalommal írásos meghívót küldtünk, az értekezletről emlékeztetőt és jelenléti ívet készítettünk. A jelzőrendszeri tagok mindegyike szinte mindig képviseltette magát a havi értekezleteken. A szolgálattal való kapcsolatuk szoros és jó.

A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működése a szakmai szabályoknak megfelel. A téma problémás esetek megbeszélése, együttgondolkodás, javaslatétel a veszélyeztetettség megelőzésére, megszüntetésére és a gyermeknek a családjában történő nevelkedésének elősegítésére. Aktuális információk, a gyermekvédelmi munkát elősegítő tudnivalók, teendők megvitatására is sor került. Az előbbieken túl 2010-ben is közösen meghatároztuk a leginkább rászoruló gyermekek névsorát a *Mindenki Ebéd program* céljának teljesülése érdekében, illetve a *nyári gyermekétkeztetésben* részesítendőkről is egyeztettünk. A szolgálat prevenció programjairól informáltuk a megjelenteket, tapasztalatot cseréltünk, bővítettük a bevont gyermekek számát. A jelzőrendszeri tagok törvényi kötelezettségeinek ismertetésére és megvitatására is sort kerítettünk, továbbá téma volt még a tankötelezettség teljesítéséhez kapcsolódó problémák, jogszabályi változások, a korai és nem kívánt terhesség megelőzése, időben történő felismerése és a feltárt gondok kezelésére megoldási alternatíváinak kidolgozása.

1.3.1. A szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása

2010. évi családlátogatások száma: 521 alkalom.

A családgondozók tevékenysége nagy részben a családi környezetben történik, erre utal a családlátogatások magas száma is.

Fontos a bizalmi légkör kialakítása a hatékony munka érdekében. A családtagok otthonukban, saját személyes szférájukban könnyebben megnyílnak. A rendszeres látogatás tapasztalatai sok információt hordoznak a családdal érintett szakemberek (*szociális munkások, védőnők, pedagógusok, gyermekvédelmi felelősök, orvosok*) számára, segítve ezzel munkájukat az ügyfelek érdekében.

A szolgálat munkatársai a *jelzőrendszer tagjaival* együttműködve is végez terepmunkát.

Legtöbb családlátogatást a *Védőnői Szolgálattal* közösen bonyolítunk le, együttműködésünk maximálisan megfelelő, napi szinten tartjuk a kapcsolatot. Közösen segítjük, támogatjuk, tanácsokkal látjuk el a szociális válsághelyzetben lévő *várandós anyákat*.

A szolgálatnál nyilvántartott veszélyeztetett gyermekek egészséges, megfelelő fejlődése érdekében közösen segítjük a *szüleiket*.

- Az *életviteli problémák* megszüntetése érdekében tanácsokkal látjuk el őket (pl. a felhalmozódó tartozások, az alapvető létfenntartási gondok kezelésére pénzügyi tanácsokat adunk).
- Az *egészségi állapot javítása*, illetve megőrzése érdekében a tanácsadáson túl közvetítjük számukra a szükséges szolgáltatásokat (pl. alkoholtartalmú és drogok fogyasztóit a *RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat*hoz irányítjuk).
- *Helytelen gyermeknevelési- gondozási szokások* feltérképezése, feltárása után a *védőnőkkel* együttműködve speciális szolgáltatáshoz juttatjuk, tanácsadást nyújtunk az érintettek számára (pl. következtelen nevelési módszerekből adódó problémák kezelése *pszichológushoz*, *Nevelési Tanácsadóhoz* való szervezéssel; gyermek időjárásnak-, higiéniai szempontoknak nem megfelelő öltözetére észlelésekor intenzív *családlátogatás* során tájékoztatjuk, tanácsokkal látjuk el a szülőt ennek pozitív irányú megváltoztatására)...

1.3.2. Oktatási-nevelési intézmények gyermekvédelmi felelőseivel való együttműködés

A jelzőrendszeri tagoktól érkező jelzés esetén a hatékony munka érdekében közösen lépünk fel a *veszélyeztetettség megszüntetésére*. A *szolgálat megszervezi az érintett szakemberek közös családlátogatását, esetkonferenciát és a folyamatos információáramlást* egy-egy ügy minél gyorsabb rendezése érdekében.

Az *iskolai jelzések* nagy részben a magas és igazolatlan iskolai hiányzások megszüntetése miatt történtek. Jellemző még a magatartás problémák, felszerelések hiánya miatti jelzés.

Az *óvodai gyermekvédelmi felelős* jelzéseinek elsődleges oka a gyermek hiányzása, tankötelezettség nem teljesítése és higiénés gondok (pl. fejzettség, ápolatlanság, felszerelés hiánya vagy nem megfelelő stb.).

A *kollégiumi nevelőkkel* is közösen léptünk fel az év folyamán felmerülő problémák megszüntetése érdekében. Az intézmény a kollégiumi gyermekek helyzetében halmozottan jelenlévő gondokról jelez (anyagi, higiénés, szülői elhanyagoló, agresszív magatartás stb.).

1.4. A családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása

Az elmúlt évhez hasonlóan továbbra is egyik legnehezebb feladataink közé sorolnám a *családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének* elősegítését. Együttműködés keretében a szolgálat családgondozója a szülőket támogatja a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában. *Személyes segítő kapcsolat keretében a szülőket támogatjuk* szociális és egyéb ellátásokhoz való hozzájutásban, ügyeik intézésében, lakáskörülményeik rendezésében, életvezetési-, gyermeknevelési ismereteik gyarapításában, a szülő-gyermek kapcsolat helyreállításában, megtartásában. Alapvető jelentőségű a szülő együttműködési készsége Szolgálatunkkal, amely nem minden esetben valósul meg a szülő passzív magatartása miatt. *A lakáskörülményeik rendezetlenek, állandó jövedelemmel nem rendelkeznek* vagy csak a saját fenntartásukra éppen elegendővel, életvitelük nem megfelelő, *devianciák* sora jelenik meg náluk, mindezek *nem teszik őket alkalmassá a gyermeknevelésre*. A halmozottan jelentkező problémák és az együttműködés hiánya szinte lehetetlenné teszi számunkra, az ilyen ügyek pozitív kimenetelét.

Összesen **23 átmeneti nevelésben lévő gyermek szüleit** gondozzuk. Ez a szám magasabb lenne az Általános Iskolai Kollégium nélkül. Az intézmény hét közben teljes körű ellátást biztosít, emellett a gyermekvédelmi alapellátás hiányosságait pótlandó egyes átmeneti otthoni feladatokat lát el. Szerepe az idők során változott, funkciója igen sokrétű. Elsődleges ezek közül a nevelő-oktató funkció, emellett fontos még a szociális, a szocializációs, az életmód mintaadó, a felzárkóztató-tehetséggondozó és a gyermekvédelmi funkció. Ez utóbbi szerepkörben látja el a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, fogyatékos, nehezen nevelhető, deviáns viselkedésű gyermekek gondozását.

1.5. Ügyfélforgalom

Az adminisztráció alapján a gyermekjóléti szolgáltatást **igénybevevők száma: 351 fő, 2052 alkalommal**.

- Hozott, elsődleges problémák típusai:
Életviteli: 168
Gyermeknevelési: 206
Anyagi: 942
Foglalkozás: 11
Egészségügyi: 52
Családi: 280
Ügyintézésben segítségkérés: 237
Információkérés: 156

- Esetkezelés jellege:
 - Tanácsadás: 127
 - Ügyintézésben segítségnyújtás: 489
 - Információnyújtás: 183
 - Továbbirányítás: 76
 - Segítőbeszélgetés: 207
 - Gondozásba vétel: 20
 - Utógondozás: 2
 - Védelembe vételi tárgyalás: 27
 - Családlátogatás: 521
 - Csoport: 6
 - Egyéb: 394 (adományozás, gyermekétkeztetés...)

A hozott problémák típusai közül legjellemzőbbek a családi körülményekkel, megélhetéssel, egzisztenciális gondokkal összefüggő segítségkérések. Jelentős ezért a *gyermeknevelési (magatartási, viselkedési zavarok...), szülők anyagi gondjai (munkahely elvesztése, létminimum szerinti jövedelmek...) és életviteli gondok miatt* (szenvedélybetegségek, családi viták, veszekedések...) hozzánk fordulók száma.

Ezek esetkezelése során *ügyintézésben (hivatalos okmányok pótlása, ellátások igénylése...)* nyújtunk segítséget, *krízishelyzeteket hártunk el (élelmészékek, adományozások, azonnali segítségnyújtás, intézkedés...)*. Nagy számban végzünk *segítőbeszélgetést, tanácsadást vagy információt nyújtunk*. Az ügyfél által elmondott probléma mögött az esetek jelentős többségében több megoldásra váró gondot is feltárnak a családgondozók, így szakmai munkánk összetett és személyre szabott.

1.6. A szakmai munka tapasztalatai Felsőlajos községben

A terepmunka és az ügyfélforgalom tapasztalatai, tendenciái hasonló képet mutatnak, mint Lajosmizsén. A családok jelentős része *anyagi problémával küszködik, segítjük őket a megfelelő ellátások hozzájutásában, hivatalos ügyintézésben való segítségnyújtással, információnyújtással*.

A *felsőlajosi oktatási-nevelési intézmény gyermekvédelmi felelőseivel* sikerült jó kapcsolatot, együttműködést kialakítani. A jelzőrendszeri értekezleten általában jelen vannak.

Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatal Felsőlajosi Kirendeltségének gyámügyi előadójával továbbra is megfelelő a kapcsolatunk. Összességében a *veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer* gyorsan és hatékonyan működik a szakemberek szoros együttműködésének köszönhetően.

A szolgálat munkája itt is nagyobb részben a családi környezetben történik. Az esetek szülői elhanyagolásból, életviteli gondokból fakadnak.

Gondozásban lévő gyermekek száma összesen: 8 fő

- alapellátásban: 2 fő
- védelembe vett: - fő
- átmeneti nevelt: 5 fő
- ideiglenes hatállyal elhelyezett: 1 fő

2. Szolgáltatás

2.1. Prevenációs célú gyermekvédelmi programok

Gyermekvédelmi pályázatunk „*A Lajosmizsei Gyermekjóléti Szolgálat prevenációs célú gyermekvédelmi programjai 2009-2010-ben*” megvalósítására **19 997 204 Ft** támogatást ítélte oda a Bíráló Bizottság, amely a maximális elnyerhető 20 millió Ft-ot megközelítő összeg. Pályázatunk az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Az Önkormányzat és a gyermekekkel foglalkozó helyi szakemberek a pályázattal célul tűzték ki a hátrányokkal küzdő iskoláskorú gyermekek és családjaik integrációs esélyeinek növelését oktatási rendszeren kívüli megelőző célú programokkal, amelyek kompenzálják hátrányaikat. Célcsoport volt a családban élő, a Lajosmizsei Gyermekjóléti Szolgálat klienskörébe tartozó, elsősorban 10 év feletti gyermekek és szüleik.

Szakmai programok

A személyiség érést és a gyermek szocializációját elősegítő csoportos foglalkozások

- Pszichodráma
- Kommunikációs - konfliktuskezelési tréning fiatalok részére
- Szociális beilleszkedést segítő tréningek fiatalok részére (alkotóműhely)

Kommunikációs és egyéb önismereti, illetve szociális beilleszkedést segítő tréningek

- Kommunikációs tréning szülőknek

A szakmai programok folyamatába illeszkedő, annak célját erősítő programok

- 2 nyári tábor hátrányos helyzetű gyermekeknek

A családgondozók, védőnők és oktatási-nevelési intézmények gyermekvédelmi felelősei részére

- Szupervízió

A projekt megvalósításának módja

- Intézményünk által biztosított projektmenedzseri tevékenység és a Gyermekjóléti Szolgálat által biztosított szakmai vezetés.
- 1 fő szociális munkás felvétele a szakmai megvalósító tevékenység időszakára, koordinátori feladatra.
- Külső szakértők (pszichológus, gyermekpszichológus, családterapeuta, drámapedagógus, pedagógus, tréner...) bevonása a szakmai programok megvalósításába.
- A szakemberekkel foglalkozó szupervízor biztosítása, bevonása.

2 éves projektidőszak és feladatai

- 2009. év január, február március: Előkészítés, külső szakértők kiválasztásához árajánlatok bekérése, szakértőkkel szerződéskötés. A kiválasztott szakértők szakmai tevékenységének bemutatása egy szakmai tanácskozáson, a Lajosmizsei Gyermekvédelmi konferencián, ezt követően a programban résztvevők (gyermekek, szüleik) kiválasztása. A megvalósítást szolgáló helyszínnek (Egészség ház) erre szolgáló helyiségeinek rendbehozatala, szakértői szoba kialakítása és a megvalósítást szolgáló eszközök beszerzése (számítógép, projektor, kivetítő vászon, fénymásoló). 1 fő közalkalmazott szociális munkás felvételének pályáztatása, foglalkoztatása. Támogatói szerződés megkötése a pályázat irányító hatóságával.
- 2009. április - 2010. szeptember: Szakmai megvalósító tevékenységek.
- 2010. október, november december: Zárás, pénzügyi elszámolás.

2009. első felében a pályázat megvalósításához szükséges előkészületek megtörténtek. Ezt követően 2009. Áprilistól a foglalkozások, tréningek elindultak, mely szakmai megvalósító tevékenységek 2010. Szeptemberéig tartottak és végül a projekt zárása is lezajlott. 2011. Február hónapban megtörtént az elszámolás, a Záró Projekt Előrehaladási Jelentés és záró kifizetési kérelem elküldése az ESZA felé.

Pszichodráma

A „pszichodráma” feltárási és gyógyító dinamikus pszichoterápiás módszer, ahol 10-20 fős csoportokban, azonos életkorú gyermek játszik együtt két felnőtt vezetővel. A csoportok zártak, a gyerekek és a dramatiszták több hónapon keresztül együtt dolgoztak. A csoportfoglalkozások egy bevezető fázissal kezdődtek: különböző gyakorlatok, pl. bizalom játékok, rajzolás, festés – minden csoport kialakította a saját rítusát. Ezt követi a mesealkotás: saját mese, történet, téma elmondása, vagy a csoport közösen talált ki egy mesét. Ezután a szerepválasztás majd az átöltözés - a szerepnek megfelelő jelmezbe bújás - következett. A lejátás képezte az akciófázist, majd a kilépéssel fejeződtek a foglalkozások. A játék végén nem történt értékelés, a hangsúly nem a verbalizáláson, hanem az átélésen van.

Indikátorai

	Időtartam	Résztvevők száma	80 % felett teljesítők száma
1. csoport	2009.03.31.- 2009.06.11.	11 fő	10 fő
2. csoport	2009.06.16.- 2009.09.18.	19 fő	14 fő
3. csoport	2009.09.29.- 2010.04.05.	9 fő	9 fő
4. csoport	2009.09.30.- 2010. 04.07.	11 fő	10 fő

Kommunikációs - konfliktuskezelési tréning fiatalok részére

A kommunikációs-és konfliktuskezelési tréningek során a gyerekeknek lehetőségük nyílt bővíteni konfliktusmegoldási lehetőségeiket heti 2x2 óra időtartamban. A tréningen megtanulhatták, hogy melyek a hatékony kommunikációt elősegítő tényezők, és miért fontos a kölcsönös megértés, kompromisszumra törekvés. Fejleszthették konfliktuskezelési érvelési- és önérvényesítési készségüket, önismeretüket. *Három konfliktuskezelési tréning valósult meg, két tréner vezetésével* (vezető: pszichológus majd gordon tréner + 1 segítő szakember minden esetben).

Indikátorai

	Időtartam	Résztevők száma	80 % felett teljesítők száma
1. csoport	2009.04.03.- 2009.10.21.	27 fő	26 fő
2. csoport	2009.11.02.- 2010.01.27.	24 fő	18 fő
3. csoport	2010.02.01.- 2010.07.21.	27 fő	20 fő

Szociális beilleszkedést segítő tréningek fiatalok részére (alkotóműhely)

A program megvalósítása során a Szociális beilleszkedést segítő tréningből két csoportot indítottunk időbeli eltéréssel. A programok heti 2x2 órás időtartamban zajlottak, ebből az egyik alkalom, pályázati kiírásnak megfelelően hétvégére esett. Az első csoport 2009. áprilisától 2009. decemberéig tartott 27 gyermek részvételével. A foglalkozások nagyon sokrétűek voltak. 12 fő szakember segítette a minél tartalmasabb megvalósítást. A gyerekek részt vettek *kézműves foglalkozásokon, táncoktatáson, kerékpárversenyen, sportnapokon, pályaválasztásukat segítő különböző szakmákkal ismerkedhettek meg, játékos formában a KRESZ szabályait tanulhatták, bepillantást nyerhettek a magyar hagyományokba, kirándultak a Kecskeméti Vadasparkba, a Kecskeméti Katona József Könyvtárba, valamint a Csodák Palotájába. A gyermekek munkáiból kiállítást szerveztünk, illetve az elsajátított tánclépéseket családi nap keretében megmutathatták szüleiknek, testvéreiknek.*

2010. februárjában indult a második csoport 27 gyermek részvételével, melynek szakmai tervezésénél az előző csoportot lezáró értékelő megbeszélés során elhangzott szakértői véleményeket, és a célcsoporttól kapott visszajelzéseket is figyelembe vettük. Így a második csoport tematikájában több helyet kaptak a sport- és kézműves foglalkozások, valamint az egyéni foglalkozások. A foglalkozások 2010. szeptemberében zárultak.

Indikátorai

	Időtartam	Résztevők száma	80 % felett teljesítők száma
1. csoport	2009.04.01.- 2009.12.23.	27 fő	20 fő
2. csoport	2010.02.03.- 2010.09.29.	27 fő	20 fő

A Szociális beilleszkedést segítő tréning részét képezte **2 nyári tábor** is. Az első 2009. július 13-tól július 17-ig 5 napon keresztül 8 órától 16 óráig tartott, háromszori étkezéssel. A tábor helyszíne az intézmény parkosított telephelye volt, ahol a következő programokon vett részt 30 fő gyermek: kézműves foglalkozás, kabalakövek készítése, batikolás, textil művek készítése, dekopázsolás, sportfoglalkozás. A második tábor 2010. július 19-től július 23-ig tartott, és tematikáját az első tábor alapján állítottuk össze. A foglalkozások helyszíne az intézmény székhelyének udvara és nappali ellátást nyújtó klubhelyiség volt. Az alkotótáborban igazi alkotók tartották a programvezetést: a festészeti napon *Tóth Rozália*, a tűzzománc készítés napján *Skultéti Árpád*, a fazekas mesterséget bemutató korongozás napján *Vinnainé Csurpek Ágnes*. A táborok során egy napot *Felsőlajoson a Tanyacsárdában* és a *Kobza-tanyán* töltöttek, ahol a program része volt a *kerékpártúra, vadles, lovas kocsikázás, lovaglás, lovasbemutató, természetjárás.* A gyermekek önfelviden élvezték a szünidő ezen hetét. Sok élménnyel gazdagodhattak, szabadidejüket hasznosan tölthették.

Indikátorai

	Időtartam	Résztevők száma	80 % felett teljesítők száma
1. csoport	2009.07.13.- 2009.07.17.	30 fő	30 fő

2. csoport	2010.07.19.- 2010.07.23.	30 fő	30 fő
------------	--------------------------	-------	-------

Kommunikációs tréning szülőknek

A SZET (Szülői Eredményességi Tréning) segítséget nyújtott a szülőknek, hogy sikeresebb, eredményesebb szülőkké váljanak, megtapasztalják, hogy kevesebb probléma van gyermekeikkel, egyenrangúbb, demokratikusabb gyermeknevelést tanuljanak, melynek köszönhetően gyermekeik megbízhatóbbak, együttműködőbbek. A tréning segített növelni empátiás készségeiket gyermekeik problémái iránt, túljutni a saját szüleitől örökölt nevelési buktatókon. A „szülői kommunikációs tréning” nagy sikert aratott a lajosmizsei szülők között, mivel igen nagy volt az érdeklődés a program iránt. A tréninget 2 fő gordon tréner vezette.

Indikátorai

	Időtartam	Résztevők száma	80 % felett teljesítők száma
1. csoport	2009.04.07.- 2009.06.09.	23 fő	20 fő
2. csoport	2009.10.27.-2010.01.19.	27 fő	22 fő

Szupervízió szakemberek részére

A szupervízió *segítő foglalkozásban lévő szakembereknek nyújt segítséget*, amely tanácsadási eszköz is egyben. Célja a *szakmai kompetencia növelése, kooperáció és hatékonyság fejlesztése*. Elősegíti az intervenciók lehetőségei tudatosítását és támogatja a kapcsolatokat, munkaköri rendszerek hatékony együttműködését. Segít leküzdeni a hivatásgyakorlás útjában álló akadályokat a résztvevők aktív közreműködésével. Ehhez felhasználja a lélektan, lelki gondozás, kommunikáció, szervezetfejlesztés elméleti és gyakorlati tapasztalatait. Személyiségfejlesztő módszer. A konkrét esetek feldolgozása fejleszti a reflexiós képességeket, amelyek nélkülözhetetlenek az eredményes munkához, valamint megelőzi az *elfásultság (kiégés) érzését*.

16 fő szakmai segítő (5 fő védőnő, 8 fő szociális munkás családgyógyógyász, 3 fő pedagógus, gyermekvédelmi felelős) szupervíziója 3 csoportban zajlott.

Az 1. csoport magába foglalja az egészségügyi szakterületen dolgozó közalkalmazottakat, akik alkalmanként 6 óra időtartamban vettek részt a foglalkozásokon.

A 2. csoportba a szociális szakterületen dolgozó közalkalmazottak tartoztak. Ők is foglalkozásonként 6 órán keresztül vehettek részt szupervízióin.

Egyéni szupervízió keretein belül a pszicho-dráma szakmai tevékenység szupervíziójának ellátása történt meg alkalmanként 3 óra időtartamban.

Indikátorai

	Időtartam	Alkalmak száma
Szociális	2009.05.04.- 2010.05.27.	8 alkalom
Egészségügyi	2009.09.16.- 2010.05.05.	7 alkalom
Egyéni	2009.05.04.- 2010.02.24.	6 alkalom

2.2. Jogi szolgáltatás

Az Intézmény és az *Egy Hajóban Alapítvány* között 2010 januárjában együttműködési megállapodás jött létre azzal a célkitűzéssel, hogy a felek szervezetei mögött álló szakmai háttérre és tapasztalatra építve a jogi segítségnyújtásról szóló módosított 2003. évi LXXX. törvény rendelkezései értelmében és annak szellemében kölcsönösen együttműködve nyújtsanak jogi segítséget a szociálisan rászorulóknak részére Lajosmizsén.

Az alapítvány, mint jogi segítő vállalta, hogy a meghatározott célcsoport részére kihelyezett ügyfélfogadást tart páratlan heteken csütörtökönként 14.30-16 óra között az intézmény által térítésmentesen rendelkezésére bocsátott helyiségben és biztosítja a szükséges eszközöket is a hatékony közös munka érdekében. Az alapítvány együttműködik a Bács-Kiskun Megyei Igazságügyi Hivatal Jogi Segítségnyújtó Szolgálatával is.

A kölcsönös megállapodás lehetővé tette, hogy a Gyermekjóléti Szolgálat ügyfelei jogi ügyeikben hatékony és gyors segítséget kaphassanak helyben.

25 ügyfelet irányítottunk hozzá. Legfőbb okok: válás, gyermek elhelyezés, gyermektartásdíj megállapítása, ingatlan árveréssel kapcsolatos problémák voltak.

2.3. Iskolai szociális munka

A 2004. évi Gyermekvédelmi Konferencia javaslataként megfogalmazódott az iskolai szociális munka megszervezése a szolgálat részéről az iskolában. *2004. őszétől heti rendszerességgel, minden kedden 11 óra 30 perctől 13 óra 30 percig ügyeletet tartunk az oktatási intézmény által biztosított teremben.*

Szoros, jó együttműködésen alapuló munkakapcsolatot sikerült kialakítani a gyermekvédelmi felelőssel, pedagógusokkal, így szinte rögtön tudomást szerzünk a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyermekekről, így az azonnali közös intézkedéseink hatékonyabbá teszi munkánkat. Egy-egy ügy kapcsán közös családlátogatást tettünk. Az iskolában több alkalommal *esetmegbeszélést* folytattunk le a szülőt és gyermekét is bevonva a problémák megoldása miatt. A szolgálatnál nyilvántartott gyermekekkel és szüleikkel is találkozunk itt. Segítőbeszélgetésekkel, tanácsadásokkal, információnyújtással, különböző szolgáltatásokhoz való közvetítéssel (pl.: családsegítés) segítjük őket.

2.4. Szenvedélybeteg-segítő szolgáltatás

A RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat munkatársa *2007.szeptemberétől* kéthetente egy alkalommal 9 óra 30 perc és 13 óra 30 perc között az Egészségházban ügyfélfogadást tart szenvedélybetegek, illetve hozzátartozóik megsegítése érdekében. Szolgáltatásuk igénybevétele önkéntes és térítésmentes.

A jelzőrendszeri tagokkal és az intézmény családgondozóival munkánk hatékonyságának növelése érdekében szoros kapcsolat és kiváló együttműködés alakult ki.

3. Szervezés

3.1. Szakmai szervező tevékenység

- A települési önkormányzat részére *szociális nyári gyermekétkeztetés* céljából 2010. évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól szóló 11/2010. (IV. 20.) SZMM rendelet a Gyermekjóléti Szolgálatok közreműködésével lehetővé tette a rászoruló gyermekek számára a nyári étkeztetés megszervezését. Ez alapján **128 család 202 gyermekének** tudunk biztosítani a nyári időszakban ötvennégy munkanapon keresztül napi egyszeri meleg étkeztetést felmelegíthető készétel formájában, **4 035 960 Ft** állami támogatásból.
- A Gyermekjóléti Szolgálat törvényi kötelezettségének eleget téve 2010. március 30-án megrendezte a *Gyermekvédelmi Konferenciát*, melynek konkrét témája a Lajosmizsei Gyermekjóléti Szolgálat prevenciók célú gyermekvédelmi programjai 2009-2010-ben, és a 2009-ben megvalósított szakértői tevékenységek bemutatása volt. A szakmai tanácskozás célja a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve a jelzőrendszer éves működésének átfogó értékelése, a település gyermekjóléti alapellátásának áttekintése, szükség szerint javaslatok megtétele volt. A Konferenciát széles érdeklődés övezte, minden gyermekvédelemben érintett szakember, intézmény képviseltette magát. Tartalmas előadások hangzottak el és zárásként a jelenlevők megtették javaslataikat, nyilatkozataikat.
- Az elmúlt éveknek megfelelően a szolgálat munkatársai részt vettek az Intézmény hagyományaiban (*szakmai napok rendezvényei, ünnepek*).

3.2. Civil szervezetekkel történő együttműködés

Jogszába előírja az alapítványokkal és egyesületekkel való együttműködést. A szolgálat kapcsolatot tart velük. Az adományok áramlása közöttünk folyamatos, hozzásegítve, szervezve ezzel a megfelelő helyre, célcsoporthoz való juttatásukat.

- *Lajosmizse Város Önkormányzata anyagi támogatást nyert 20 gyermek hétvégi, és iskolai szünetben történő étkeztetésére a Gyermekétkeztetési Alapítvány által kiírt pályázaton az idei évre. A „Mindenki ebédel” program célja a leginkább rászoruló gyermekek rendszeres és egészséges táplálkozásának biztosítása. A célkitűzés megvalósulása érdekében a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai 2010-ben folyamatosan, heti rendszerességgel, 160 alkalomra elegendő, összesen*

2.880.000 forint értékben, tartós élelmiszercsomagot osztottak ki a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára, melyeket felhasználva napi egyszeri- oktatási időn kívüli- melegítkezésük megoldottá vált.

4. Szakmai kapcsolatok

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése. A szolgálat kezdeményezi, szervezi és összehangolja a Gyvt. 17. §-ban meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét a gyermekvédelem rendszerében. A szolgálat széles körű kapcsolati hálóval rendelkezik.

Intézményen belül:

- Családsegítő Szolgálat
- Védőnői Szolgálat
- Gondozási részleg

Intézményen kívüli:

- oktatási-nevelési intézmények és gyermekvédelmi felelősei,
- gyermekorvosok, más egészségügyi szolgáltatók,
- Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatalának munkatársai, Gyámhivatala,
- Lajosmizsei Rendőrőrs,
- SOS Gyermekfalu és Ifjúsági Ház,
- Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára,
- Kecskeméti Pro Homine Alapítvány Támogató Szolgálata,
- Támasz Támogató Szolgálat,
- KAPOCS Szociális, Gyermekvédelmi és Egészségügyi Intézmény,
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala,
- Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálata és Gyermekotthonai
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálata
- Nevelési Tanácsadó, Bács-Kiskun Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság,
- Kecskemét és Térsége Többcélú Társulás...

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A szolgálat jövőre vonatkozó javaslatai

A jelzőrendszeri tagokkal végzett közös munka során sokszor tapasztalunk anyagi, megélhetési problémákat. A felhalmozódó tartozások-, az alapvető létfenntartási gondok kezelésére pénzbeosztási tanácsokat adunk, a kismamák számára munkalehetőségeket közvetítünk. A munkába állást viszont hátráltatja a 3 éves kor alatti gyermekek felügyeletének megszervezése. Javasoltuk bölcsőde létrehozását, ami megoldást jelenthetne. Örömmel értesültünk, hogy Lajosmizse Város Önkormányzatának sikeres pályázata eredményeként ez meg is fog valósulni. Nagy segítséget fog jelenteni a családok számára, anyagi gondjaik enyhítésében, mivel lehetőségük lesz munkát vállalni.

A szolgálat 2011. évre vonatkozó céljai

„A Lajosmizsei Gyermekjóléti Szolgálat prevenciók célú gyermekvédelmi programjai 2009-2010-ben” című projektterv szakmai megvalósító tevékenységei 2010 szeptemberében lezárultak, melyek növelték a gyermekvédelmi munka hatékonyságát, jelentős pozitív eredményei vannak.

A továbbiakban is a gyermekek családjukban történő nevelkedésének elősegítése érdekében fontosnak tartjuk most és a távoli jövőben is a *prevenciók munka* folytatását, hangsúlyának megtartását. Ezt a célunkat a szakmai kapcsolatainkkal, jelzőrendszer tagjaival közösen együttműködve igyekszünk megvalósítani. Figyelemmel kísérjük a már működő szabadidős-, prevenciók jellegű programokat, elősegítjük azok célcsoporthoz való eljutását, igénybe vételét és konzultálunk erről minden érintettel (gyermek, szülő, gyermekvédelmi felelősök,

pedagógusok.). Igény, szükség szerint kezdeményezünk új programok szervezését, a megvalósítás lehetőségeit feltárjuk és közvetítjük a megfelelő szerv/személy felé.

III. Zárzó

A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai nagy elhivatottsággal, szakmai tudásuk legjavát adva, a vonatkozó jogszabályok, intézményi szabályzatok ismeretében tevékenykednek a gyermekvédelemben érintett szakemberekkel, intézményekkel és civil szervezetekkel együttműködve a gyermekek jogainak érvényre juttatása, megfelelő felnövekedése érdekében. Ezen gondolatokat a jövő nemzedékéért érzett felelősségtudat vezérli.

A munkánkhoz adott segítséget valamennyi közreműködőnek és segítőnek ez úton tisztelettel megköszönjük.

A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde 2010-es gyermekvédelmi beszámolója

(Készítette : Kocsis Györgyné óvodavezető, Heczenдорferné Deák Ágnes gyermekvédelmi felelős)

A beszámoló a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében előírt pontok szerint lett sorszámozva.

A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde (Lajosmizse, Attila u. 6.), mint székhely intézmény, két telephely intézménnyel (Lajosmizse, Rákóczi u. 26.), illetve Lajosmizse (Szent Lajos u. 19.) és egy tagintézménnyel (Felsőlajos, Óvoda u. 2.) működik.

A társulásban résztvevő napközi otthonos óvodák szakmai szempontból részben önállóak. A nevelési program közös, amely tartalmazza tagintézményi sajátosságokat.

Az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott módon intézményünk a gyermekvédelmi feladatokat alaptevékenységként látja el.

A gyermekvédelem lényege, hogy megelőzze, elhárítsa, enyhítse azokat az ártalmas környezeti tényezőket, amelyek gátolják a gyermekek egészséges testi, lelki, szellemi fejlődését.

A preventív gyermekvédelem legfontosabb intézménye az óvoda. Fontos feladata az óvodának az egyenlő hozzáférés biztosítása. A gyermekek életük jelentős részét itt töltik, így fejlődésük minden hiányossága, zavara megjelenik az intézményben.

A gyermekvédelmi munka céljai

- Általános prevenciók tevékenységek az intézményt körülvevő szociális társadalmi környezet függvényében.
- A hátrányos helyzetű gyermekek felmérése, felzárkóztatása.
- A veszélyeztetett gyermekek feltárása, típusának mérlegelése, ez alapján, pedig a további teendők kidolgozása.
- Problémák feltárása, kezelése, megoldásokra való törekvés a gyermeki jogok érvényesítésének érdekében.
- A másság elfogadása, elfogadtatása másokkal is.
- A gyermekek testi- lelki egészségének megóvása, a családi nevelést kiegészítve.

Óvodapedagógusok feladatai:

- A prevenciók program keretein belül a gyermeki-szülői jogok megismertetése, illetve érvényesítése az óvodában.
- A családok helyzetének tapintatos feltárása.
- Bizalommal teli kapcsolat kialakítása a szülőkkel.
- Biztonságos, nyitott óvodai környezet kialakítása.
- Rendszeres kapcsolattartás az érintett gyermekek szüleivel.
- A támogató, segítő szervezetekkel és intézményekkel a gyermekvédelmi felelősön keresztül tervezett, folyamatos és rendszeres kapcsolattartás.
- Gyors, pontos, szakszerű ügyintézés; szükség esetén külső segítség biztosítása.
- Családlátogatás, visszatérő családlátogatás a gyermekvédelmi felelős, az óvodapedagógusok, vagy a vezető óvónővel együtt.

Gyermekvédelmi felelős feladatai:

- Képviseli az intézményben a gyermek és ifjúságvédelmi szempontokat
- Szervezi, irányítja és elősegíti a gyermekvédelmi feladatokat
- Feladata a családdal pedagógussal együtt működve, hogy kiküszöbölje, a veszélyeztetett gyermekekre ható ártalmakat, megvédje őket testi, lelki, erkölcsi károsodástól
- Feljegyzi a nyilvántartásban a gyermekekkel és a családdal kapcsolatos intézkedéseket és azok eredményességét, ezt a feladatot a csoport óvónőivel végzi
- Folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel és megszüntetés okait
- Segíti az óvónőket a gyermekeknél felmerülő problémák megoldásában
- Szükség esetén családlátogatásokat végez az óvónőkkel együtt
- Javaslatokat tesz a különböző segélyezési formákra
- Részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében, értékelésében
- Havonta részt vesz a Családsegítő által szervezett esetmegbeszélő értekezleteken

1./ GYERMEKLETSZÁM ADATOK

Székhely intézmény és tagintézmény alapító okirat szerinti férőhelyek száma: **366 fő**.

- Székhelyintézmény **200 fő,**
- Rákóczi u.-i telephely **50 fő,**
- Szent Lajos u.-i telephely **66 fő,**
- Felsőlajosi Tagintézmény **50 fő.**

2009. októberi statisztika alapján

gyermeklétszámunk az alábbiak szerint alakult: **396 fő**

- Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda, mint székhely	219 gyermek
- Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda Rákóczi u. telephely	57 gyermek
- Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda Szent L. u. telephely	70 gyermek
- Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvodájának Felsőlajosi Tagintézménye:	50 gyermek.

2009. december 31.-ig a székhely és telephelyintézményekbe 12 kisgyermek érkezett.

2010. októberi statisztika alapján

gyermeklétszámunk az alábbiak szerint alakult: **405 fő**

- Meserét Lajosmizsei Óvoda székhely: **216 fő**
- Rákóczi u. telephely: **57 fő**
- Szent Lajos u. telephely: **75 fő**
- Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvodájának Felsőlajosi Tagintézménye: **57 fő**

2010. december 31.-ig a székhely és telephelyintézményekbe **10** kisgyermek érkezett.

Hátrányos helyzetű gyermekek száma a 2009/2010-es nevelési évben **160 fő**.

A 2010-2011 nevelési évben a hátrányos helyzetű gyermekek száma: **173 fő**.

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek száma a 2009-2010-es nevelési évben **72 fő**.

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek száma a **2010-2011-es nevelési évben 69 fő**. (ebből 1 kisgyermek 2010.10.01-es statisztika után érkezett.)

2009-2010-es nevelési évben október 1-i statisztika alapján 12 fő számít kettő gyermeknek a székhely és telephely intézményben. 2009. szeptemberétől 2009. decemberéig 13 kisgyermek vizsgálatát végezte el a Nevelési Tanácsadó. A megérkezett szakvélemények alapján 3 gyermek BTM-es besorolást kapott, 4 fő Szakértői Bizottsághoz lett küldve, 3 gyermeket fejlesztő felkészítésben kell részesíteni.

2009-2010-es statisztika szerint a székhely és telephely intézményekben jelenleg 8 gyermek SNI A besorolású.

2009. október 1. után 3 gyermek esetében került sor szakértői vizsgálatra, melynek eredményeképpen a gyermekek SNI A besorolást kaptak.

2010 októberében **11** gyermekünk volt, aki sajátos nevelési igényű papírral rendelkezett. Mindegyik gyermek SNI A besorolású volt. A gyermeket óraadó gyógypedagógus látta el.

9 kisgyermek gyógypedagógushoz járt fejlesztésre.

2 kisgyermek ellátásában a logopédus szerepe volt a nagyobb, mozgásfejlesztésüket az óvodán belül láttuk el. A logopédus által ellátott gyermekek száma 2010-ben **62 fő**.

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását csak gyógypedagógus végzettségű pedagógus láthatja el, amellyel óvodánk jelenleg nem rendelkezik. Néhány gyermek vizsgálata, illetve felülvizsgálata még jelenleg is folyamatban van. Ezen gyermekek ellátását 2011. júniusig az óvodában dolgozó fejlesztőpedagógus végzettséggel rendelkező óvodapedagógusok látják el.

Az 2010-2011. nevelési évben **13** gyermek rendelkezett Nevelési Tanácsadó által kiállított szakvéleménnyel. A gyermekek fejlesztése folyamatos volt, igyekeztünk az új gyermekeket is ellátni. Ellátásukat 4 óvodapedagógus végezte, akik fejlesztő pedagógusi diplomával is rendelkeznek. A **13** szakvéleménnyel rendelkező kisgyermek közül **9** fő számít **2** főnek. A gyermekek közül **9** fő mozgásfejlesztésben részesült, **4** fő pszichológus által biztosított fejlesztést kapott.

2011. január 31-ig még **7** kisgyermek vizsgálata történt meg, további vizsgálatok még várhatóak 2011. június 15-ig.

A *Felsőlajosi Tagintézményben* a 2010/2011-es nevelési évben a Nevelési Tanácsadó véleménye alapján **4** kisgyermek vett részt fejlesztő foglalkozásokon.

SNI A besorolású **6** gyermeket (2010.10.01.-es statisztikai állapot 1 fő) gyógypedagógus látja el. A gyermekek logopédiai megsegítését utazó logopédus végzi.

2./ GYERMEKVÉDELMI KEDVEZMÉNYBEN RÉSZESÜLŐ GYERMEKEK SZÁMA

2009. októberi statisztika alapján

gyermekvédelmi támogatásban részesülő

Lajosmizsei Óvoda	152 fő
Felsőlajosi tagintézmény	8 fő

Gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek száma a **2010-2011-es nevelési évben**

- Lajosmizsén: **155 fő**
- Felsőlajoson: **18 fő**

A gyermekek étkezését a székhely intézmény főzőkonyhája biztosítja. A tízórait és az uzsonnát a Szent Lajos úti Óvoda, a Rákóczi Óvoda és a Felsőlajosi Óvoda melegítő konyháján készítik el.

3./ A Gyermekjóléti Szolgálat alapellátásába 2010. május 01- 2011. április 26- ig 23 kisgyermek került intézményünk jelzése alapján.

Veszélyeztetettség oka 1 gyermek esetében: a gyermeket intézményünkben kiírták költözés miatt, de az új helyen nem írták be óvodába.

Megtett intézkedések: jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé, telefonos felkeresése a befogadó óvodának.

Veszélyeztetés oka 7 gyermek esetében: a gyermekeknek hiányos, nem az évszaknak megfelelő a ruházata.

Megtett intézkedések: a gyermekek ruházatának pótlása az óvoda dolgozóinak, illetve az óvodába járó gyermekek szüleinek gyűjtéséből, adományából. Jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé. Gyermekruházat kérése a Gyermekjóléti Szolgálattól.

Veszélyeztetés 7 gyermek esetében: a szülő nem érdeklődik gyermeke óvodai előmeneteléről, rendszeresen nem jár a szülői értekezletre, a gyermek csoportja által szervezett nyílt napokra, egyéb rendezvényekre.

Megtett intézkedések: a szülő részére egyéni fogadóóra biztosítása, felkeresése telefonon, rendkívüli, ismételt családlátogatás alkalmával. Jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Veszélyeztetés oka 1 gyermek esetében: szülői kötelezettség elmulasztása miatt a gyermeknek nincs pizsamája, nem hozzák számára a tisztasági csomagot.

Megtett intézkedések: a szülő felszólítása. Jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé, a gyermek pizsamájának beszerzése a CKÖ segítségével.

Veszélyeztetés oka 1 gyermek esetében: az édesanya gyermekeivel ismeretlen helyre távozott, családi konfliktusok miatt.

Megtett intézkedések: jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Veszélyeztetés oka 1 gyermek esetében: a gyermek hétfőnként zaklatottan érkezik a szülői házból. Társaival agresszív, „lejátssza” az otthon, hétvégén látottakat: káromkodik, a nevelőapától hallott stílusban beszél a többiekkel. Zaklatja a csoportjában a kislányokat.

Megtett intézkedések: a szülő felkeresése, a probléma megbeszélése, egyéni fogadóóra biztosítása a szülő részére. Jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Veszélyeztetés oka 3 gyermek esetében: az egyik gyermek bolhás, az élősködő csípésére allergiás. Így a csipések helyét véresre vakarja. Kettő kisgyermeknek visszatérően, rendszeresen tetűvel, serkékkel van tele a haja.

Megtett intézkedések: a szülő tájékoztatása az élősködők kiirtásának lehetőségéről. Családlátogatás alkalmával elmondtuk, hogyan kell a haját, a hajjal érintkező textíliákat, fésűket, a gyermek ágyában található egyéb plüss játékokat fertőtleníteni. Jelzés a Védőnői-, Családsegítő Szolgálat felé.

Veszélyeztetés oka 3 gyermek esetében: a gyermek igazolatlanul hiányzott az óvodai nevelés alól.

Megtett intézkedések: családlátogatás alkalmával elmondtuk, mennyire fontos az óvodai nevelésben való részvétel. Óvodavezetői felszólítás kiküldése, jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Veszélyeztetés oka 1 gyermek esetében: a gyermek Szakértői Vizsgálatának időpontja közeledik. Mivel az előző vizsgálatokra a szülő nem vitte el, a szülő figyelmének felhívása a vizsgálatra, annak fontosságára.

Megtett intézkedések: jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Veszélyeztetés oka 4 gyermek esetében: a gyermekek szülői nem fizetik be az óvodai étkezés térítési díjait.

Megtett intézkedések: a szülő felszólítása, felkeresése telefonon, családlátogatással. Jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat, és Lajosmizse város Önkormányzatának Gyámhivatala felé.

Veszélyeztetés oka 2 gyermek esetében: a szülők külön élnek, a gyermekeket az édesapa neveli a nagymama segítségével. Az édesanya a gyermekek óvónőjének elmondta, hogy akadályozzák gyermekei láthatóságában, a gyermekeket ellene nevelik.

Megtett intézkedések: a szülők figyelmének felhívása arra, hogy a gyermek elhelyezési, láthatási ügyükkel az illetékes bíróságot keressék fel. Jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Veszélyeztetés oka 1 gyermek esetében: a gyermek az óvodai, közösségi életre alkalmatlan állapotba érkezik óvodába. Nem tudja mi történik körülötte, egész nap sír, nem vonható be kezdeményezésbe, foglalkozásba.

Megtett intézkedések: a szülő figyelmének felhívása a kislány állapotára, jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé. A gyermek védőnőjének felkeresése, az ő tapasztalatainak meghallgatása, véleményének kikérése.

Veszélyeztetés oka 1 gyermek esetében: a gyermek a Szakértői Bizottság papírjával rendelkezik, melyben számára fejlesztést írtak elő. A szülő ezekre a foglalkozásokra rendszeresen nem viszi el a gyermeket. Ezzel a viselkedésével azonban nem teljesíti Gyermekvédelmi Törvény 12.§-nak 4.e pontjában foglaltakat.

Megtett intézkedések: jelzés a szülőnél, illetve a Gyermekjóléti Szolgálatnak.

Veszélyeztetés oka 2 gyermek esetében: a gyermekek rendszerint szülői felügyelet nélkül voltak otthon, a szülő nem jött el a szülői értekezletre, és az óvoda által szervezett különböző rendezvényekre. Mindezekről rendszeresen jeleztünk a Gyermekjóléti Szolgálat felé. A gyermekek védelembe voltak véve, de a tárgyaláson meghatározott feltételeket nem tartotta be. A szülői kötelezettségek elmulasztása miatt a gyermekek szülőjének gondozási, nevelési joga 2011. január 20. napjától szünetel, a gyermekek ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél lettek elhelyezve.

Az óvodában fokozott figyelemmel kísérjük azon gyermekeket, akik szülője nyilatkozatot tett az Önkormányzat jegyzőjénél a halmozott hátrányos helyzetéről. Az ő esetükben az első igazolatlan hiányzási nap után

megpróbáljuk a szülőt felkeresni (telefonon, személyesen családlátogatással), illetve kiküldjük az Óvodavezetői felszólítást a rendszeres óvodába járásra.

Karácsonyra összefogva az óvoda dolgozóival, és az óvodába járó gyermekek szülőivel gyűjtést szerveztünk, melynek eredménye képen 5 rászoruló kisgyermeknek tudunk ruhákat, cipőket, játékokat, könyveket tartalmazó ajándécsomagot átadni.

Az IPR pályázat keretein belül az intézményünkbe járó összes HHH gyermeknek tudunk karácsonyra kifestőt, ceruzát tartalmazó ajándécsomagot átadni.

4./ JEGYZŐI HATÁSKÖRBE TETT INTÉZKEDÉSEK

2010-ben kettő védelemben vett gyermek érkezett. Kettő felülvizsgálati tárgyaláson vettünk részt. Egy esetben továbbra is védelemben maradt, másik esetben nem volt szükség védelemben vételre.

6./ JELZŐRENDSZER TAGJAIVAL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS TAPASZTALATAI

Az óvoda gyermekvédelmi felelőse minden hónap első szerdáján részt vesz az Esetjelző megbeszéléseken. Szükség esetén felkeresi a Gyermekjóléti-, ill. a Védőnői Szolgálatot. Szükség esetén a csoportban dolgozó óvodapedagógusokkal családlátogatást, ismételt családlátogatást teszünk. Bármilyen problémával fordulhatunk a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai felé, kapcsolattartásunk napi szintű. A védőnői szolgálattal is együttműködünk, problémás esetben fordulhatunk hozzájuk.

7./ JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK

Lajosmizsén továbbra is nagy szükség lenne a városban működő Nevelési Tanácsadóra. A gyermekek színvonalas ellátása és a szülőkkel való kapcsolattartáshoz nélkülözhetetlen lenne az óvodában is pszichológus alkalmazására.

8./ Intézményünk különböző szabadidős programok szervezésével igyekszik az óvodai nevelést vonzóvá tenni. A következő óvodai szakköröket szerveztük meg:

- Fejlesztő torna
- Ügyes kezek
- Apróka-Ugróka táncsoport
- Angol nyelv
- Német nyelv
- Hitoktatás
- Zeneovi

A szakkörökhöz, programokhoz anyagi, illetve eszközbeli segítséget nyújt a Szülői Szervezet, valamint az óvoda alapítványa. Minden nevelési évben több alkalommal utazó Játszóházi programokon vehetnek részt az óvodásaink. Megrendezésre kerül a Gyermeknap, amely egész délelőtti, változatos, szórakoztató programokat kínál a gyermekeknek.

A „Mindenki ebédel” elnevezésű akcióban óvodánkból 3 kisgyermek részesült hétfégi ételkészítésben.

Összegzés

Az elmúlt egy évben a 23 esetből 17 oldódott meg, a többi 6 esetet folyamatosan figyelemmel kísérjük. Minden veszélyeztetés esetén jelzéssel éltünk a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai felé, így ha a szülő igényelte megtörténhetett az alapellátásba helyezés.

A városban a jelzőrendszer működése jó. A rendszerben dolgozó szakemberek stabilak, szakmailag maximálisan felkészültek, lelkiismeretesek. Az esetek hatékony kezelése ennek eredménye.

A gyermekvédelmi munkát segítő személyek intézményen belül:

- Óvodavezető
- gyermekvédelmi felelős
- óvodapedagógusok
- az óvoda minden dolgozója.

A gyermekvédelmi munkát segítő intézményen kívül:

- egészségügyi szolgáltatást nyújtók (védőnői szolgálat, házi orvos, házi gyermekorvos)

- személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- közoktatási intézmények,
- területi gyermekvédelmi szakszolgáltatók,
- gyámhatóság, civil és egyházi szervezetek
- CKÖ.

Lajosmizsei Napköziotthonos Óvoda Felsőljajosi Tagintézményének Gyermekvédelmi beszámolója 2010. június 01.-2011.- május 31.-ig terjedő időszakra (Készítette: Szabó Márta gyermekvédelmi felelős)

Az óvoda gyermek- és ifjúságvédelmi rendszerének működéséért az óvoda vezetője felelős. Az ő munkáját segíti a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős Szabó Márta, és aktívan részt vesz minden óvodapedagógus. A helyi óvodai nevelési program tartalmazza a gyermekvédelmi munka azon alapvető feladatait, melyet célul tűzött ki a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek segítésére.

1. Demográfiai mutatók:

Az óvodába járó gyermekek száma 2010. szeptemberében 55 fő.

Az óvoda létszáma változott a nevelési év során, 2 fő október 1. után töltötte be 3. életévét, és kezdte meg az óvodát, két gyermekünk családja pedig elköltözött, de településünkre érkezett egy család, és egy testvérpár nyert felvételt óvodánkba. Így létszámunk 57 főre duzzadt.

2. Az önkormányzat által nyújtott ellátások:

A szociálisan anyagilag hátrányos gyermekek száma 15 fő, azaz a teljes létszám 27%-a. Ez az adat nevelési év során változott, számuk 17 főre duzzadt.

A halmozottan hátrányos gyermekek száma is változott ebben az időszakban, 2010. júniusában még volt két ilyen kategóriájú gyermekünk, 2010. szeptemberétől már nincs.

Veszélyeztetett kategóriába sorolható gyermekünk sincs.

Kedvezményes étkezésben részesülők adatai:

- 50%-os kedvezmény: 10 fő
- 100%-os kedvezmény: 17 fő

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások:

- Több odafigyelést, nagyobb toleranciát tanúsítunk ezen gyermekek irányába, segítve ezzel a testi-lelki, és értelmi felzárkóztatásukat.
- A sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű gyermekkel csoporton kívül egyénileg is próbálunk foglalkozni.
- Szülői értekezleteken, és családlátogatások alkalmával nevelési problémák, magatartási zavarok rendezéséhez segítséget nyújtunk.
- Rendszeres kapcsolatot tartunk a Lajosmizsei Gyermekjóléti szolgálattal, szükség esetén kérjük a segítségüket.
- Külső szakember (pszichológus) segítségét is kérjük a legproblémásabb esetekben.
- Ruhákat gyűjtünk a rászoruló családok részére.
- Az Önkormányzattól rendszeres gyermekvédelmi támogatást, és ingyenes étkezést kapnak.

4. Jegyzői hatáskörben tett intézkedések:

Nincs védelembe vett gyermekünk.

6. Jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai:

Az intézmény gyermekvédelmi felelőse minden hónap első szerdáján részt vesz a jelzőrendszeri értekezleteken Lajosmizsén. Megbeszéljük az aktuális problémákat, és segítséget kap azok megoldásában. Figyelemmel kísérik a problémás eseteket, és visszajelzést adnak a tapasztalataikról, intézkedéseikről.

Probléma esetén a gyermekvédelmi felelős a csoportbeli óvónővel kimegy családot látogatni, és ha a szülővel nem jut megegyezésre, nem történik változás, a családsegítő segítségét kéri.

A védőnőkkel is pozitív az együttműködésünk, rendszeresen szűrték a gyermekeket, sok segítséget kaptunk és nyújtottunk is egymás munkájában.

Nevelési Tanácsadó vizsgált 5 gyermeket, Szakértői Bizottság vizsgálatát kértük 6 gyermek esetében. Ők a határozatok alapján megkapják az előírt fejlesztéseket.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok megfogalmazása:

Nagyon örülünk, hogy a kistérségi feladatellátás keretében logopédus foglalkozik helyben a rászoruló gyerekekkel. Szeretnénk, ha továbbra is megmaradna ez az ellátás, mert a szülőknek is segítség, hogy ingyenes és nem kell utazni a gyermekkel.

A Nevelési Tanácsadó gyógypedagógusa is helyben végzi a vizsgálatait, szintén a szülők örömeire. A munkája diagnosztikai jellegű, tanácsokat kapunk a gyermekek fejlesztéséhez is.

Óraadó gyógypedagógusunk sajnos az idei nevelési évtől nem helyben látja el a rászoruló gyerekeket, így az utazás több szülő számára gondot jelent. Szeretnénk, ha a jövőben ez a probléma megoldódna.

A Fekete István Általános Iskola beszámolója a 2009. évi gyermekvédelmi feladatok ellátásáról (Készítette: Sági Tiborné igazgató-helyettes)

1. Bevezetés

A 2010/11-es tanévkezdéstől eltelt időszakban intézményünkben a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat végző személy a jogszabályban előírtak alapján járt el:

- segítette az iskola pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját
- tájékoztatta a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel
- családlátogatáson megismerte, ill. figyelemmel kísérte a tanuló családi környezetét
- a gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vett az esetmegbeszéléseken
- sokrétű munkája révén szorosan együtt dolgozott a társintézmények képviselőivel (Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámügy, Rendőrség, Gyermekorvos, Védőnő, Szakértői Bizottság, Nevelési Tanácsadó, Iskolapszichológus)

2. Helyzetelemzés

Tanulói adatok:

➤ az intézménybe járó tanulók:	905 fő
➤ HH (hátrányos helyzetű) tanulók:	368 fő
➤ HHH (halmozottan hátrányos helyzetű)tanulók:	137 fő

A fenti adatok jól mutatják, hogy tanulóinknak **több mint egy harmada családi körülményei, szociális helyzete miatt hátrányos helyzetűnek mondható.** Ez adódik a gazdasági problémákban rejlő egyre nagyobb munkanélküliségből, az egyre drágább mindennapi megélhetésből, a lakáskörülményekből, életvezetési, higiéniai, alkohol problémákból, a rendszeres munkához nem szokott életvitelből, esetleg szülői bűnözés következtében kialakult helyzetből, betegségből. Mindezek következtében a gyerekek ellátatlanokká, hátrányos helyzetűekké, veszélyeztetetteké válhatnak. **A halmozottan hátrányos helyzet megállapítása szülői nyilatkozattételhez kötött.** Egyes esetekben – noha az iskolának tudomása van arról, hogy a családi háttér tekintetében megállapítható lenne a halmozottan hátrányos helyzet – a nyilatkozatokat mégsem teszik meg. Ezáltal alanyi jogon járó juttatásoktól fosztják meg gyermeküket, akik amúgy is gyakran szűkös, sivár körülmények között nevelkednek.

A gyermekek védelmében a jegyzői gyámhatóság az alábbi intézkedéseket hozta 2010-ben:

- **16 fő** általános iskolás kiskorú **került védelembe**
- **4 fő** általános iskolás kiskorú **védelembe vételét tartották fenn**
- 1 családból **helyezett el** ideiglenes hatállyal **2** általános iskolás korú **gyermeket**
- 1 családban **1** kiskorú tekintetében **szüntette meg a védelembe vételt**, és vette alapellátásba a gyermekjóléti szolgálat
- **4 családban** általános iskolás gyermekekre tekintettel **védelembe vételi eljárás van folyamatban**

A HH-s, HHH-s tanulók esetében – noha nem feltétlenül kellene, hogy velejárója legyen – majdnem minden esetben megfigyelhetőek a magatartási problémák is, az érdektelenség, közöny az iskolai élet, tantárgyak iránt, az ingyenesen kapott tanszerek megóvása is gyakorta jelent problémát. **Sok esetben nehéz e tanulók szüleivel egy rendszeres kapcsolatot kialakítania az iskolának, szülőértekezletre általában nem, vagy csak igen ritkán jönnek.** Ennélfogva külön szervezést igényel, hogy a rászoruló, érintett gyerekeket a kijelölt időpontban

eljuttassuk a Nevelési Tanácsadóba, a Szakértői Bizottság elé, vagy éppen aktuális orvosi vizsgálatra. Ezen feladatok koordinálását – elsődlegesen a gyerek érdekét figyelembe véve – az iskolai gyermekvédelmi felelős végzi a Gyermekjóléti Szolgálatnál dolgozó kollégákkal, szülői gondoskodás hiányát tapasztalván.

A tankötelezettség mulasztásával és a családi pótlék természetben történő nyújtásával összefüggő adatok, tapasztalatok:

- a hiányzások igazolásának formáját intézményünk Házirendje szabályozza
- **16 gyermek esetében** került sor értesítés kiküldésére **10 igazolatlan órai hiányzásról**
- 1 családban **3 gyermeknek függesztette fel** a gyámhatóság az iskoláztatási támogatást

A közoktatásról szóló törvény értelmében járunk el, amikor szigorúan összesítjük, ill. jelezzük az önkormányzat felé tanulóink tizedik, valamint ötvenedik igazolatlan órai hiányzásait. Az 50. igazolatlan óra után a gyámhatóság felfüggeszti az iskoláztatási támogatást, ill. a kiskorú védelembe kerül. Az igazolatlan órák legtöbbször a fejlesztő foglalkozásokról való hiányzásokból, ill. iskolai lógásokból, csekély számban az igazolások nem időre (5 tanítási napon belül) történő bemutatásából adódnak. Egyesek számára – elsősorban szülők esetében – ez az új intézkedés nagyobb „iskolába járási/járatási fegyelmet” eredményezett, de **vannak családok, akiknél nem látjuk ennek a szabályzónak a hatását.** Beletörődve veszik tudomásul a tényt, ill. még a rendszeres figyelmeztető jelzések után sem keresik az iskolával a kapcsolatot. Akadt olyan is, amikor a szülő az igazolatlan órákról szóló értesítés kézhezvétele után berohant gyermeke osztályfőnökéhez, és ott, az iskolában hangoskodva a pedagógust tette felelőssé a kialakult helyzetért.

Tapasztalataink az új törvényi szabályzókkal kapcsolatban:

Mindezek naprakész regisztrálása, lejelentése az eddig is nagy számú adminisztrációs munka mellett még több papírmunkát ró a tantestület tagjaira, nem beszélve a gyermekvédelmi felelős munkájáról, akinek feladata lesz a későbbiekben a visszatartott családi pótlék összegéből a gyermek részére meghatározott bontásban (ruha, tanszer, élelem, stb.) bevásárolni. **A törvény tartalma kiterjedt arra, hogy ezért a feladatért plusz anyagi fedezet nem jár, viszont a metodika gyakorlatban történő leírására még ajánlást sem tesz.** (Hogyan történjen a ruha/cipővétel? Csak méretre, vagy vinni kell a kiskorút is próbálni? Hogyan cipelje és mivel a terheket-személygépkocsi, egyéb jármű hiányában - az ezzel a feladattal megbízott? Mi van, ha mégsem jó a megvásárolt ruha/cipő? Kisebb lakóhelyen nincs alkalmas, nagyobb választékkal bíró bevásárlóhely, ehhez el kell elutazni, de kinek a költségén? stb.)

3. Kapcsolatrendszer a jelzőrendszer tagjaival

Szoros kapcsolatot tartunk fenn társintézményeink képviselőivel (Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámügy, Rendőrség, Gyermekorvos, Védőnő, Szakértői Bizottság, Nevelési Tanácsadó, Iskolapszichológus). Közülük is leginkább a **Gyermekjóléti Szolgálattal**, valamint a **Gyámhatósággal** vagyunk a legszorosabb munkakapcsolatban. 2011-ben kérésünkre egy személyhez, az intézmény igazgatójához kérjük mindkét hivataltól a hivatalos leveleiket elküldeni, aki információkra is szert tesz ezáltal, és célirányosan koordinálja a célszemélyekhez (gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök) a leveleket. Szóban és írásban is tartjuk tehát a kapcsolatot, esetmegbeszéléseken, jelzőrendszeri megbeszéléseken, védelembe vételi tárgyalások, ill. közös családlátogatások alkalmakor is találkozunk. Részükről minden esetben segítő együttműködést tapasztaltunk.

Szerencsére ez idáig a **Rendőrséggel** ritkábban kellett felvenni a kapcsolatot, de ebben a tanévben már sor került arra, hogy lopás kiderítésében, valamint tanuló agresszió megakadályozásában kértük a közbenjárásukat. Ők is készségesen a segítségünkre voltak.

Második éve tevékenykedik iskolánkban **Bognár Boglárka pszichológus**. Hetente két alkalommal segíti az arra rászoruló diákjainkat. Egyéni, de csoportos foglalkozásokat is tart. A felvételi előtt nyolcadikosainknak csoportfoglalkozás keretében nyújtott segítséget a helyes vizsgázási technikákról. A szülők is, tanulók is egyre inkább megismerik, és egyre bátrabban keresik. **Munkájára nagy szükség van az elkövetkezendő időkben is.**

4. A legtöbb problémát kiváltó okok

- szülő elhanyagoló magatartása gyermekével szemben
- szülői érdektelenség, nem keresik a kapcsolatot az iskolával
- probléma esetén a szülő hátrító magatartása
- tanulók agressziója egymással szemben
- tanuló kötelességek figyelmen kívül hagyása
- rongálások (padok, WC-k, mosdók, tartós tankönyvek, stb.)

5. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Az élmezőnyért fizetendő személyi térítési díj meghatározásánál a Gyvt.148.§ (5) bekezdését kell érvényesíteni, miszerint:

- 100 %-os térítési díjkedvezmény illeti meg azt az általános iskola 1.-7. évfolyamán tanuló diákot, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- 50 %-os térítési díj illeti meg azt a tanulót, aki
 - az általános iskola 8. osztályos tanulója és gyermekvédelmi kedvezményre jogosult
 - aki tartósan beteg, vagy
 - három vagy többgyermekes család tagja, mely családban legalább három gyermek még kiskorú, vagy felsőoktatási intézmény tanulója

A személyi térítési díj megállapítása során a fizetésre kötelezettek a Gyvt. 148. §. 5. bekezdésében biztosított normatív kedvezményben részesülnek. A normatív kedvezmények megállapításához szükséges dokumentumokat (gyermekvédelmi kedvezmény határozata, orvosi igazolás, az ellátott testvéreinek iskolalátogatási igazolása, születési anyakönyvi kivonata vagy a családi pótlék folyósításának igazolása, stb.) bemutatása a szülő kötelessége.

2010. évben szervezett iskolai étkezésben részesült	417 tanuló	100 %
ebből térítésmentesen étkezik	252 tanuló	61 %
Gyermekvédelmi kedvezmény	10 tanuló	2 %
Nagycsaládos kedvezmény	40 tanuló	10 %
Tartósan beteg	13 tanuló	3 %
100 %-os térítési díjat fizető	102 tanuló	24 %

A szervezett iskolai étkezésben részt vevő tanulók nyilvántartása, a térítési díjak beszedése, az igazolások begyűjtése, azok érvényességének figyelése és az új határozatok bekérése az IGSZ feladatkörébe tartozik. 2010 évben az étkező tanulók 76 %-a volt jogosult valamilyen kedvezményre. Feladatunk még a kollégiumi tanulók térítési díjának beszedése a kollégiumi nyilvántartás alapján.

6. A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok

A Lajosmizsei Fekete István Általános Iskolában negyedik éve működik **iskolaotthonos** oktatási forma **évfolyamonként 2 osztályban**. Ezért a napközi iránt kevesebb igény mutatkozott, így csak **egy napközis csoport** működik Lajosmizsén az **alsó tagozatban**, valamint a felsős tanulók részére **egy tanulószobás csoport**. Létszámuk változó.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra, és intézményekre lenne szükség a problémák érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések)

- *Kollégiumok számára gyermekvédelmi felelős alkalmazása.*
- *Törvény adta betekintési és számonkérési lehetőség a szülő feladatellátását illetően.*
- *Kötelező szülői kapcsolattartás az iskolával (meghatározott számú szülőértekezleteken való részvétel igazolása. Ennek elmulasztása után családi pótlék megvonása)*
- *Az igazolatlan órák regisztrálása rengeteg külön feladatot ró a pedagógusokra. A családi pótlék visszatartását nem látjuk hatásosnak. Az ebből az összegből történő bevásárlás az érintett gyermekek számára szintén plusz feladattal jár. A törvény tartalma kiterjed arra, hogy ezért a feladatért anyagi fedezet nem jár, és a metodika gyakorlatban történő leírására sem tesz ajánlást sem.*
- *Iskolapszichológus alkalmazása.*

- *A túl bürokratikus folyamatok helyett gördülékenyebb és gyorsabb ügyintézés (védelembé vételi eljárás, igazolatlan hiányzások vezetése, stb.)*
 - *Szabályzók, törvények meghozatala (kiskorúak nyilvános helyen történő dohányzását, esti nyilvános helyen történő szórakozását, szeszes ital fogyasztását illetően, stb.)*
 - *A jelenlegi tankötelezettségi korhatár csökkentése esetén foglalkoztatási, képzési alternatívák biztosítása (életvezetés, egészséges élet, szülői és állampolgári jogok és köteleességek, stb.) az érintettek számára.*
8. *Bűnmegelőzés, civil szervezetekkel való együttműködés*

- *A drogreprevenció minden osztályfőnöki óra témái között megtalálható. Sajnálatos, hogy amitől tartottunk, a kábítószer használat, mint a fiatalok körében felbukkanó jelenség, minden eddigi felvilágosító tevékenységünk ellenére iskolánkat is elérte. A rendőrség információja szerint három tanulónk iskolán kívül, a tanítás megkezdése előtt marihuánás cigarettát szívott el. A rendőrség ezek után megtette a szokásos eljárást. Szomorú, hogy a történetek után akadt olyan szülő, aki ebben az esetben mindenki mást felelősnek tartott, kivéve saját magát és a gyermekét. Leginkább az foglalkoztatta, hogy ki által informálódott a rendőrség. Az esetből kiindulva a tanév folyamán sorkerült drogreprevenációs előadásokra. A 8. évfolyam összes tanulóinak a kecskeméti Rendőrkapitányság munkatársai, a 7. évfolyam tanulóinak pedig a RÉV-szolgálat munkatársai adtak felvilágosító órákat. Ez utóbbi szolgálat a szülőket is megcélozta az előadásával, sajnos mindösszesen 10 szülő jött el erre az előadásra.*
- *A 6. évfolyam tanulóink iskolánk védőnőjén keresztül egészségügyi felvilágosító órákon vettek részt.*

II. / KOLLÉGIUM

A kollégium alapító okiratából és a közoktatási törvényből adódóan különös gondot fordítunk azokra a gyerekekre, akik nehezebb családi körülmények között élnek.

A 2010/2011-es tanév I. félévi statisztikai adataink szerint:

A kollégiumi **férőhelyek száma 120**. A kollégiumban a **tanulók létszáma 88**, számított létszám 114 fő .A családok gyakori költözködése miatt a létszámunk állandó változásban van.

Minden tanév elején felmérjük a kiadott szempontsor alapján a tanulókat, hogy ki a veszélyeztetett és hátrányos szociális helyzetű.

A létszám megoszlása: 81 általános iskolás, 7 óvodás.

Az októberi statisztika alapján gyermekvédelmi kedvezmény miatt **ingyenesen étkezett 69 fő, 50%-os kedvezményben részesült 10 fő, 2 fő tartósan beteg, 7 fő pedig 100% térítési díjat fizetett.** 2011. januári törvényi változások miatt a nyolcadik osztályosok is ingyenessé váltak, így jelenleg **79 fő részesül ingyenes étkeztetésben.**

Az összes létszámból **70 fő hátrányos helyzetű** ebből **23 fő a halmozottan hátrányos helyzetű** tanuló. Az összes kollégistánknak ez a **86 %-a.**

Ezeket felül **10 védelembé vett tanulónk van.** Ezekhez a családokhoz gyakrabban járunk családlátogatásra, szükség esetén megteszük a jelzést a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A pedagógusok és gyermekfelügyelők létszáma:

- 1 kollégiumvezető
- 4 csoportvezető pedagógus
- 2 gyermekfelügyelő az általános iskolásokhoz
- 1 gyermekfelügyelő az óvodásokhoz
- 2 gyermekfelügyelő állandó éjszakás

2009. szeptembere óta foglalkozik a legproblémásabb gyerekekkel az iskolapszichológus. Mostanra már megismerte a gyerekeket, és beosztás alapján rendszeresen járnak a gyerekek a foglalkozásokra. Reméljük, hogy a következő tanévben is számíthatunk a segítségére.

Az utóbbi években azt tapasztaljuk, hogy egyre erősebb a gyermekekben lévő agresszió, egyre gyakoribbak a verekedések, az önbíráskodás. Ezek a gyermekek, ha időben nem kapnak megfelelő szintű kezelést, akkor a

későbbiek során, miután gondjaik nem oldódnak meg, még több probléma lesz velük. Ennek a megoldása mindannyiunk felelőssége. És sajnos a létszámuk egyre csak nő.

A fent említett események miatt, óriási gond a család felelőssége és szerepe a veszélyeztetett szociális helyzetű gyerekek esetében, hiszen a gyermekvédelmi törvény nem ad betekintési és számonkérési lehetőséget a szülő feladatellátását illetően. Sok esetben talán ez elég lenne.

A közoktatási törvény a kollégiumok számára nem írja elő gyermekvédelmi felelős alkalmazását, pedig tapasztalatunk szerint nagyon sok az olyan gyermekünk, akik miatt indokolt lenne.

Nagy probléma még számunkra, hogy a kollégista gyerekek szülei miután a gyermekük felvételt nyert a kollégiumba, nem érzik annak szükségességét, hogy érdeklődjenek a gyermekeik felől. Így a szülők a felmerülő gondokat nem érzékelik és a megoldás irányában lépéseket sem tesznek. Sajnos gyakran előfordul, hogy jelzéseinkre nem reagálnak, nem adnak meg telefon elérhetőséget sem. Ők a szülői értekezletekre, megbeszélésekre sem jönnek be. Mostanában többször tapasztaltuk, hogy a gyermek betegsége esetén sem tudjuk elérni a szülőt, vagy éppen nem akarja a beteg gyermekét hazavinni különböző okokra hivatkozva.

2010-ben 35 alkalommal éltünk jelzéssel a Gyermekjóléti Szolgálat felé, legtöbbször a szülők elhanyagoló magatartása miatt.

Leggyakrabban felmerülő és megoldásra váró gondok:

- a gyermekek elhanyagoltságának jelzése és erre megoldáskeresés,
- a térítési díjtarozás,
- a gyermekek pszichológiai megsegítése,
- közös családlátogatások,
- serkés gyerekek kezelése.

A kollégium aulájából nyitottunk egy kijáratot az iskola udvara felé, így a tanulóknak nem kell a Ceglédi út felé menni az udvarra. Ezáltal biztonságosabb lett a közlekedés. Igyekszünk a rendelkezésünkre álló pedagógiai létszámmal az intézmény egész területén a nap huszonnégy órájában megfelelő felügyeletet biztosítani tanulóink számára, ami a jelenlegi létszámunkkal nagyon nehéz, még éppen ellátható, de ha hiányzik valaki a felnőttek közül, akkor már gondot okoz.

A kollégium sajátos helyzeténél fogva számos esetben nyújt a gyermekeknek segítséget, hisz hétfőtől péntekig kikerülnek abból az elhanyagolt helyzetből, amely a veszélyeztetettséget okozza. Így intézményünk számos esetben menti meg a gyereket attól, hogy kiemeljék a családból őket.

Nemcsak az anyagi veszélyeztetettség, hanem az érzelmi is jelen van a gyerekeknél. Láthatóan keresik a felnőttekkel való kapcsolat lehetőségét, szeretnek beszélgetni. A személyes kontaktusnak is fejlesztő hatása van. Gyakori probléma a gyerekek ruházatának tisztasága. Előfordul, hogy nekünk kell ruhákat kimosni. A hiányzó felszerelések pótlása is gondot okoz a szülőknek. Alkalmanként kapunk ruhákat, cipőket szülőktől, vállalkozóktól amiket mindig örömmel fogadnak a gyerekek.

Tanulóink testi és lelki egészségének megőrzése érdekében olyan szokásokat alakítunk ki, melyek segítenek az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. A csoportfoglalkozásokon gyakran beszélgetünk egy-egy témáról, illetve külső előadók segítségével hívjuk fel a gyerekek figyelmét a rájuk leselkedő veszélyekre. Az alábbi témakörökre építkeznek a foglalkozások:

- Tanulás
- Énkép, önismeret, pályaorientáció
- Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra.
- Környezettudatosság
- Testi és lelki egészség
- Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés.
- Hon-és népismeret.

Az egyik legfontosabb feladatunk az otthon, a család pótlása. Igyekszünk a családi környezet, légkör kialakítására. A csoport gyakran családként működik, ahol a kisebbeket felkarolják a nagyobb gyerekek és a nevelőtanár irányításával élik mindennapjaikat. Nagy figyelmet fordítunk a szabadidős foglalkozások szervezésére. A szakkörök, foglalkozások széles választékát kínáljuk a gyerekeknek. Nagyon fontos, hogy megtanulják a szabadidejüket hasznosan eltölteni. Ebben a tanévben az alábbi szakköröket biztosítottuk: kézműves szakkör, néptánc, filmklub, túra szakkör, gyöngyfüzés, sportszakkör.

A Művelődési Ház és Könyvtár által nyert pályázat keretén belül járnak tanulóink táncszakkörre, csocsózni, túrázni.

Az intézményünkben lévő gyerekek szociális hátrányainak leküzdésében szerepet vállal a kollégium alapítványa, a Gyermekmosoly Alapítvány (táboroztatás, kirándulás, kulturális rendezvények finanszírozása, hangszervásárlás, pályázatok írása, stb.). Ezen kívül számos esetben működünk közre különböző adományok

családok közti szétosztásában (ruha, cipő), illetve karácsonykor tudunk az alapítványunk és helyi adományozók segítségével ajándékot adni rászoruló gyermekeinknek.

Ebben a tanévben a kollégiumban a gyermekvédelmi feladatokat megosztva végeztük. Kibővítve a kört az oktatási munkában éppen érintett kollégákra, akik az aktuális információkkal rendelkeznek.

Egyik legfontosabb feladatunknak tekintjük, hogy a Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett jelzőrendszeri értekezleteken részt vegyünk, és ez által segítsünk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett családokon és gyermekeken.

Fontosnak tartjuk a partnerintézményekkel a kapcsolattartást és a közös munkát, ezt alátámasztja a sok esetmegbeszélés szülőkkel, kollegákkal, szükség esetén intézményi átfedéssel.

Általában sikerült a felvetett problémákra megoldást találni, de sajnos vannak olyan ügyek, melyek évek óta húzódnak és megoldásra várnak. Sajnos az a tapasztalatunk, hogy a védelembé vétel sem jelent jelentős változást a családok életében, nem tapasztaljuk a javulást, vagy ha mégis csak átmeneti időre.

A Gyermekjóléti és a Családsegítő Szolgálat munkatársaival, az iskola és az óvoda gyermekvédelmi felelőseivel a jelzőrendszeri értekezleten kívül is rendszeres a kapcsolatunk. Közös megbeszéléseket tartunk, ahol értékeljük a kollégium és más szervezetek közötti kapcsolatot, megbeszéljük az egyes családoknál követendő stratégiát. A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai rendszeresen látogatják a kollégiumban azokat a gyermekeket, akik gondozásban vannak és konzultálnak az érintett kollégiumi nevelőkkel is.

Úgy érezzük, hogy az intézményünkben felhalmozódó problémás esetek száma évről évre nő, és a kollégium oktató-nevelő munkájának egyre jelentősebb részét teszi ki ezen problémás esetekre az alternatívák és megoldások keresése, illetve kínálása.

A kollégium tehát jelentős szerepet vállal a gyermekvédelemben. Valamennyi dolgozónk érzi munkájának fontosságát. Folyamatosan keressük azokat a lehetőségeket, melyekkel tovább segíthetjük a rászoruló gyermekeket.

III. / FELSŐLAJOSI TAGINTÉZMÉNY

Helyzetkép:

Iskolánk létszáma 77 fő. Veszélyeztetett tanulónk nem volt. Hátrányos helyzetű 29 tanulónk, közülük halmozottan hátrányos helyzetű tanuló 2.

A hátrányos helyzetű gyermekek mindegyike rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény miatt minősül annak, védelembé vett gyermek intézményünkben nincs.

A 77 gyermekből 29 gyermek részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, tanulóinknak mintegy 38 %-a.

A rászoruló családoknak a következőképpen nyújtunk támogatást:

- A hátrányos helyzetű gyermekek 100 %-a napközis ellátásban részesül, így napi háromszori étkezés biztosítva van, ezért az ellátásért fél térítési díjat fizetnek.
- Ruhagyűjtést szervezünk, a rászoruló gyermekek kapják meg a begyűjtött, jó állapotban lévő ruhákat, cipőket.
- A tankönyvtámogatás rendjéről szóló törvény szerint az arra rászorulók ingyenes tankönyveket kapnak
- Úszótábort és az iskolai tábor anyagilag segíti Felsőlajos község Önkormányzata, melyre igyekszünk elvinni hátrányos helyzetű gyermeket is.
- Az osztálykirándulásokon minden tanuló részt vesz. Ezek alkalmával olyan élményeket kapnak a gyerekek, amelyeket a szülők egyre kevésbé tudnak megadni. Amennyiben az anyagiak befizetése problémát jelent, osztálypénzből támogatják annak a gyerekeknek a kirándulását.
- Iskolánkban a tánc tanulást kivéve minden szakkör és szabadidős tevékenység ingyenes, így lehetőséget kapnak mindazok a gyerekek, akik szeretnék tovább fejleszteni tudásukat, képességeiket, de anyagilag a szülők ezt nem tudják támogatni.
- Iskolánkban működő Közkönyvtár szolgáltatásai ingyenesek, így mindenki számára biztosítani tudjuk a művelődés lehetőségét könyvek, folyóiratok, hanghordozók, VHS, CD, DVD formátumú anyagok, valamint az internet és a számítástechnika lehetőségeit kihasználva várjuk a kedves olvasóinkat.

Az egyéni hátrányok kompenzálására a következő tevékenységek szolgálnak az iskolában:

- Amint említettem a tanulók nagy része - 77 tanulóból 54 - napközis foglalkozáson vesz részt, itt elkészíti tanári segítséggel, ellenőrzéssel a házi feladatokat.

- A kapott gyűjtőmunkához, olvasáshoz a könyvtár rendelkezésére áll.
- A napközis szabadidős tevékenységekkel fejlődik olvasásuk, kreativitásuk, sportolhatnak, olyan videó filmeket nézhetnek, melyhez otthon nem jutnak hozzá.
- Az osztálytanítók heti korrepetálásokkal segítik a rászoruló gyermekeket.
- A sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű tanulókkal gyógypedagógus is foglalkozik ezzel is segítve a hátrányok leküzdését.

A fent említettek közül kiderül, hogy minden tevékenységünk arra irányul, hogy a családi környezetből adódó hátrányokat igyekszünk kompenzálni.

Bűnmegelőzés:

Az életkori sajátosság figyelembe vételével iskolánkban osztályfőnöki és környezetismereti órák keretében foglalkozunk bűnmegelőzéssel, valamint évente több alkalommal szabályos és biztonságos közlekedéskultúra kialakításával. Célunk, hogy minden gyermekből kihozzuk képességeinek maximumát.

Pedagógiai hitvallásunk, jövőre vonatkozó javaslatunk :

A jövőben is a gyermekközpontú, családcentrikus iskola-modell alapján kívánjuk folytatni nevelő-oktató munkánkat.

Törekszünk a gyermekeket olyan képességek birtokába juttatni, hogy ne érezzék hátrányát az igénytelenebb családi környezetnek, a szociális hátrányoknak.

Munkánkban segítségünkre van – melyet ezúton is nagyon köszönünk – Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye, és Felsőlajos Önkormányzatának gyámügyi képviselője. A jelzőrendszer minden tagjával kiváló a kapcsolatunk. A jelzőrendszeri értekezletek, egyeztetések tapasztalatcserék a preventív munka sikerességét támogatják.

5. A gyámhivatal hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatok

(Készítették: Móráné Vass Magdolna, dr. Svébisné Mészáros Magdolna gyámhivatali ügyintézők)

Lajosmizse Város Gyámhivatala tevékenységét a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Kormányrendeletben foglalt hatáskörök gyakorlásával a rendelet mellékletében meghatározott illetékességi területen, Lajosmizse város és Felsőlajos község területén végzi.

A feladatok ellátása két fő felsőfokú végzettségű ügyintézővel történik. A tavalyi év folyamán az ügyintézők személyében változás történt, 2010. augusztus 1. napjától a gyámhivatal egyik ügyintézője anyakönyvvezetői feladatokat lát el, az ő munkakörét egy pedagógus végzettséggel rendelkező, a közigazgatásban korábban még soha nem dolgozó személy vette át. Az új ügyintéző a kollégák hathatós segítségének köszönhetően egyre önállóbban végzi munkáját, folyamatosan fejlődik.

A gyámhivatali ügyintézők önálló kiadmányozási joggal, teljes felelősséggel látják el feladataikat, az érdemi ügyintézést a hozzá kapcsolódó kiegészítő szervezési és ügykezelői tevékenységekkel együtt.

A gyámhivatal munkájával összefüggő jellemzőbb adatokat a korábbi évekkkel összehasonlítva a mellékelt táblázatban foglaltuk össze.

Ügyirat-forgalom	év	2004.	2005.06.30	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Iktatott gyámhatósági ügyek fő és alszámon	összes (alap- és alszám)	2270	1067	2268	1991	2231	2173	2170
	alapszámon	320	237	340	309	317	331	369
	alszámon	1950	830	1946	1682	1914	1842	1801
	döntések sz.	345	158	363	273	427	440	314
	fellebbezés	1	1	2	0	7	5	5
Ügyintézők száma		2	2	2	2	2	2	2

Ügykörök	év	2004.	2005.06.30.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Ideiglenes elhelyezés	tárgyévben indult ügyek száma	2	0	4	1	2	18	4
	elhelyezett gyermekek száma	4	0	5	3	2	25	5
	másik szülőnél	2	0	5		0	1	1
	harmadik személynél	0	0	5		0	10	1
	nev. szülőnél	2	0	5	2	2	4	4
	Gyermekotthonban	0	0	5		1	10	4
	gyámhivatali dönt sz.			5	7	2	17	10
Tárgyevi nyilvántartott gyermekek	átmeneti nevelt	11	10	10	12	12	23	29
	tartós nevelt	2	2	2	2	2	2	2
	évben elrendelt utógondozói ellátott	0	1	1	0	1	2	1
Örökbefogadás	engedélyezés	0	0	1	1	0	0	0
	felbontás	0	0	0	0	0	0	0
	örökbefogadásra alkalmasnak nyilv. szülő	5	7	8	8	0	0	6
	örökbe fogadhatóvá nyilv. gyermek	1	0	0	0	0	0	0

	év	2004.	2005.06.30.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Családi jogállás rendezés		33	22	55	46	45	47	44
Perindítás szülői felügyeleti ügyekben/ érintett gyermek		2/6	0	6	0	0	2	0
Évben kapcsolattartási ügyek		3	0	5	7	9	6	6
Nyilvántartott	gyámsági ügyek	28	27	28	29	38	40	45
	gondnoksági ügyek	52	59	64	56	59	61	63
	a gondnoki tisztet hiv. gondnok látja el	15	20	20	16	15	14	15
	hiv. gondnok száma	1	2	2	1	1	1	1

év		2004.	2005.06.30.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Nyilvántartott ingó és ingatlan tulajdonos	kiskorú	157	152	128	121	122	109	114
	gondnokolt	29	29	32	34	38	27	38
Gyermektar-tásdíj megelőlege-zés az évben	ügyek száma	1	2	3	3	3	8	5
	részesülő gyermekek száma az évben	8	9	5	8	8	9	9
	kifizetett összeg/ezer	434	nincs adat	392	779	709	1244	1200
	otthonteremtési támogatott fiatal	0	0	0	2	0	2	1
Kiskorúak házaságkötése	engedélyezett kérelem	0	0	1	0	0	1	1
	elutasított kérelem	0	0	0	0	0	0	0
Családba-fogadás	családba fogadott gyermekek száma	0	1	5	3	3	11	10
Hozzá tartozói erőszak...	ügyek száma						4	2

A gyámhivatal beszámolóját a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú mellékletének I/4.,5.,7. pontjai alapján az alábbiakkal egészíti ki:

Amint az az átmeneti nevelt és gyámság alatt álló kiskorúak számának növekvő tendenciájából látható, a kiskorúak helyzete a társadalom korábban is szegényebb rétegeinek az ország nehéz gazdasági helyzetéből fakadó még alacsonyabb szintre való csúszása, a munkanélküliség növekedése miatti létbizonytalanság következtében egyre rosszabb, egyre több gyermeket kell a családból kiemelve a gyermekvédelmi gondoskodás valamilyen formájában részesíteni, harmadik személynél, gyermekotthonban vagy nevelőszülőnél elhelyezni.

A tavalyi év folyamán a gyámhivatalnál ugyan „csak” 5 gyermek vonatkozásában indult ideiglenes hatályú elhelyezési eljárás, azonban a 2009. év végén ideiglenes hatállyal elhelyezett 7 gyermek esetében is 2010-ben zárult le a felülvizsgálati eljárás és született döntés az ügyekben. A gyámhivatal a felülvizsgálat eredményeképpen mind a 7 kiskorút átmeneti nevelésbe vette és négy gyermeket egy nevelőszülőnél, hármat pedig gyermekotthonban helyezett el. Ezen kiskorúak esetében az ideiglenes hatályú elhelyezés oka a szülők elhanyagoló magatartása (gyakran szülői felügyelet nélkül hagyták őket) és a nem megfelelő lakáskörülmények biztosítása volt.

További három gyermek esetében okozta a szülő (egyben nagyszülő) nehéz anyagi helyzete és elhanyagoló magatartása (a gyermekek koszosak, tetvesek voltak, nem jártak rendszeresen iskolába, loptak, társaikat verték, zsarolták őket) a kiskorúak ideiglenes hatályú elhelyezését. A felülvizsgálat eredményeképpen a gyámhivatal az egyik unokát a különélő másik szülőnél (édesapánál) helyezte el, a másik unokát átmeneti nevelésbe vette, ő gyermekotthonba került, a gyermeke vonatkozásában pedig még nem született döntés, a felülvizsgálati eljárás folyamatban van.

További egy ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek esetében a kiskorú családba fogadással az elhunyt szülő nővéréhez került, mivel a másik szülő külföldre, ismeretlen helyre távozott, így a gyermek szülői felügyelet nélkül maradt.

Egy kiskorú esetében pedig nem született döntés, mivel a gyermek olyan súlyos születési rendellenességgel született, hogy még a felülvizsgálati eljárás ideje alatt elhunyt.

A hatékonyabb gyermekvédelem érdekében elengedhetetlen lenne, hogy az érintett intézmények a gyermekvédelem vonatkozó szabályait következetesebben és saját tevékenységi területükre is kiterjesztően értelmezzék. Az lenne az ideális, ha kevésbé lennének megengedők a szülők mulasztásaival szemben, és racionálisabban járnának el a gyermeknek hátrányt okozó, ismétlődő elhanyagolás, a nevelésben mutatkozó passzivitás tapasztalása során, különösen, ha erre a szakterületre vonatkozóan saját szakemberrel rendelkeznek.

Szükség lenne továbbá az intézmények közötti szorosabb együttműködésre, a hatékonyabb információáramlásra, a jelzéseknek a megfelelő szakemberhez, hatósághoz időben történő eljuttatásához, melyet nagymértékben elősegítenek a jelzőrendszeri értekezletek, de nem szabadna csak erre korlátozódnia. Az utóbbi időben javuló tendencia érezhető ezen a területen is, de még mindig van mit fejlődni, sokat kell még dolgozni az ideális helyzet megteremtéséhez.

Mint látható, a gyámhivatal tevékenysége során nem csak a kiskorúak ügyeivel, hanem a 18. életévüket betöltött gondnokság alatt álló személyekkel, valamint a családi gondoskodást helyettesítő valamilyen ellátási formából kikerülő fiatal felnőttekkel is foglalkozik.

A hivatásos gondnoki tisztség ellátása jelenleg biztosított, az Önkormányzat egy nyugdíjas egészségügyi dolgozót foglalkoztat szerződéses jogviszonyban, azonban a feladatainak megszorodása és egyre összetettebbé, bonyolultabbá válása, valamint a gondnok idős kora miatt szükség lenne előre gondoskodni utánpótlásról egy aktív korú ember személyében, akit lehetőség szerint főállásban tudna majd foglalkoztatni az Önkormányzat. Az is indokoltá tenné az utánpótlásról történő előre való gondoskodást, hogy néhány éve hivatásos gondnoki tisztséget csak olyan személy láthat el, aki hivatásos gondnoki képzésen részt vett, képzést viszont a megyében csak ritkán, más megyékben is csak évente egyszer szerveznek a jelentkezők számától függően.

A dologi, technikai háttérrel is szót ejtve, kényelmes, kellemes, szép környezetben dolgozhatunk, a munkánk során elengedhetetlenül fontos számítástechnikai eszközök azonban már régiek, elavultak, amely sokszor a programok bizonytalan működését eredményezik, lassúak, gyakran kidobnak a rendszerből, nem engedélyezik bizonyos műveletek elvégzését, így megnehezítik és lelassítják a munkavégzést. Fentiek miatt amennyiben az Önkormányzat költségvetése megengedi, szeretnénk kérni a számítástechnikai háttérünk megújítását.

6.) Felügyeleti szervek ellenőrzésének tapasztalatai, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások: 2010. évben a felügyeleti szervek általi ellenőrzésre nem került sor.

7.) Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

A javaslatokat az egyes beszámolók külön-külön tartalmazzák..

8.) Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

(Készítette: Bánfainé Varga Hajnalka r. százados)

A Lajsmizse Rendőrőrs gyermekvédelmi és gyermekjóléti tevékenységéről

Az 2003 évben az ORFK. 13/2003/III/27. számú intézkedése - a családon belüli erőszakról – alapján a családon belül történt erőszakot ki kell vizsgálni és amennyiben gyermek részese, vagy szemtanúja az erőszaknak értesíteni kell a gyermekjóléti szolgálatot.

2009. évben 5 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, 1 alkalommal volt jelen összesen 1 gyermek volt veszélyeztetve.

2010 évben 6 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, 1 gyermek egy esetben volt jelen.

2009. évben ismételten 2 alkalommal indult nyomozás kiskorú veszélyeztetése büntett megalapozott gyanúja miatt, amelyek közül 1 alkalommal a szakértő nem tárt fel veszélyeztető körülményt, a másik esetben az eljárás folyamatban van.

2010. évben 2 alkalommal indult nyomozás kiskorú elhelyezésének megváltoztatása büntetvének, 1 esetben kiskorú veszélyeztetése büntetvének alapos gyanúja miatt büntető eljárás.

A családon belüli konfliktusok általánosságban a megélhetési gondokkal küszködő szegényebb családokat sújtja, ahol alacsonyabb iskolázottság miatt nehezen kapnak munkát. A gondok problémák előli menekülés hatására italozó életmódba menekülnek, amely élezi a feszültséget ezen családokban. Ha ezen családokban történő események nem jutnak időben a tudomásunkra a későbbiek során a folyamatos vitatkozások és veszekedések, a gyermekek elhanyagolásához vezet, amely olykor bűncselekmény méretűvé nőhet.

A családon belüli tettegességgel fajúló konfliktusok csökkenő tendenciát mutatnak statisztikailag. Több esetben a felmerülő problémát a jelzőrendszeri tagok, elsősorban a gyámhivatal saját hatáskörben kezelte, melynek véleményem szerint visszatartó ereje van.

Lajosmizse területén a gyermekkorú bűnelkövetők által elkövetett bűncselekmények mennyisége nem emelkedett az előző évekhez képest.

A bűnelkövetők az unatkozó gyermekekből és a hátrányos helyzetű családokból kerülnek ki.

A gyermekjóléti szolgálattal történő együttműködés alkalmával részt veszünk az esetmegbeszélő konferenciákon, amelyek során tájékoztatást adunk, illetve tájékoztatást kaptunk a veszélyeztetett gyermekekről, családokról. Esetenként bejelentő lapokat küldünk a szolgálat részére amennyiben a rendőri intézkedések során megállapítást nyer, hogy a családi konfliktusban kiskorú is érintett. A továbbiakban is kiemelt fontosságot kell tulajdonítani szolgálat és a rendőrség között létrejött jó kapcsolattartásra, amely elősegíti az esetek során felmerülő problémák megoldását. Szükség esetén osztályfőnöki órákon veszünk részt, és a felmerülő problémákat a gyermekekkel közösen beszéljük meg. Fontos, hogy a gyermekekben tudatosuljon, hogy a cselekedeteiknek lehet jogi következménye, továbbá fel kell készíteni Őket, hogyan tudnak védekezni az Őket érő negatív társadalmi hatásokkal szemben. Ahhoz azonban, hogy a felnövekvő gyermekek ne váljanak bűncselekmény áldozatává, szükség van a szülők, az oktatási intézmények, a társszervek és a rendőrség szoros együttműködésére.

A gyermekjóléti szolgálattal folytatott együttműködésnek köszönhetően megállapíthatjuk, hogy 2003. évtől folyamatosan csökken a családon belüli erőszak statisztikailag, azonban meg kell említenünk, hogy feltehetően több eset látens marad. A családon belüli konfliktusokat esetek többségében belülről igyekeznek a családtagok megoldani, és nyilván nem minden esetben jut bármely jelzőrendszeri tag tudomására. A jelenlegi társadalmi helyzet egyre több anyagi és munkahelyi problémát, konfliktust generál, mely feszültség sok esetben otthon tör felszínre. Eddig elsősorban a perifériára szorult családok kerültek látókörbe, de a gazdasági válság egyre szélesebb körből produkál áldozatokat, és elkövetőket.

Szükségesnek tartjuk a hatékony együttműködést, amely együttesen visszaszoríthatja a családi erőszakban érintett, veszélyeztetett gyermekek számát.

9.) Önkormányzat és civil szervezetek együttműködése

Az együttműködésre vonatkozó javaslatokat a beszámolók külön-külön tartalmazzák.